

PROJECTE PIIE 2024-26:

SOMIAR DESPERTS – EL NOSTRE PATI IDEAL

Projecte d'innovació i inclusió educativa per a la creació d'espais exteriors coeducatius i naturals.

Comissió del Projecte:

CEIP. Doña Vicenta Ruso (Santa Pola)

Coordinadora: Mª José Santosjuanes García (mestra d'infantil)

ÍNDEX

0. Introducció.

1. Plurilingüisme.

- 1.1. Actuacions que fomenten la normalització lingüística del valencià..
- 1.2. Actuacions que fomenten el plurilingüisme.

2. Oportunitat.

- 2.1. Justificació.
- 2.2. Objectius generals.
- 2.3. Objectius específics.

3. Innovació.

- 3.1. Marc teòric.
- 3.2. Metodologies actives emprades.

4. Sostenibilitat.

- 4.1. Viabilitat.
- 4.2. Perdurabilitat.
- 4.3. Recursos.
- 4.4. Organització d'espais..

5. Transferència:

- 5.1. Actuacions transferibles a altres contextos.
- 5.2. Pla de difusió.
- 5.3. Participació en jornades, congressos, seminaris relacionats amb la innovació, la millora educativa i la cooperació docent.

6. Participació:

- 6.1. Participació del professorat..

6.2. Participació de la comunitat educativa i altres agents de l'entorn sociocultural.

6.3. Estratègies i actuacions relacionades amb el treball cooperatiu.

7. Inclusió:

7.1. Foment de la igualtat d'oportunitats..

7.2. Inclusió educativa i social.

8. Avaluació:

8.1. Pla d'avaluació..

8.2. Instruments.

8.3. Indicadors.

8.4. Participació dels agents implicats.

8.5. Impacte del Projecte..

9. Descripció del Projecte:.

9.1. Cronograma i descripció de les activitats per als dos cursos de desenvolupament del Projecte.

9.2. Període en què es desenvolupa l'activitat..

9.3. Participants.

10. Conclusió.

0. Introducció.

En virtut del que s'estableix en la *RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2024, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, per la qual es convoquen assignacions econòmiques per a desenvolupar projectes d'innovació i inclusió educativa biennals, en centres docents no universitaris de titularitat pública de la Generalitat, durant els cursos acadèmics 2024-2025 i 2025-2026*, el tipus de projecte elegit es un Projecte d'innovació i inclusió educativa global del centre (PIIE global).

Pel fet que es tracta d'un projecte d'innovació i d'inclusió educativa, provocarà la transformació dels espais exteriors de l'edifici i dels patis, convertint tots dos en veraders espais d'aprenentatge inclusiu, natural i coeducatiu, de caràcter complementari i dotant d'un major sentit pedagògic a la metodologia utilitzada al centre.

- Desencadenarà la transformació educativa vinculada a l'assoliment del ODS marcats en l'Agenda 2030 i als canvis metodològics, d'organització i adequació d'espais.
- Crearà situacions d'aprenentatge vital mitjançant investigacions pedagògiques.
- Compta amb una fonamentació pedagògica sòlida, una planificació acurada, una intencionalitat didàctica i, a més, és sostenible en el temps.
- Intervenció organitzativa del professorat. Implicarà activament a tot el claustre (a pesar de ser molt nombrós), incrementant la motivació de professorat i alumnat.
- Implica la participació directa de la comunitat educativa i d'entitats i agents externs de l'entorn (professorat, alumnat, famílies, professionals de jardineria, col·laboració de tècnics de l'Ajuntament, col·laboracions d'altres centres educatius de la zona i s'establirà contacte amb alumnat de Formació Professional i Associacions de l'entorn, entre elles, associacions de persones amb diversitat funcional).
- Aborda les temàtiques objecte del projecte des d'una mirada d'innovació i d'inclusió educativa, transversal, multidisciplinària, reflexiva i participativa, ja que no està centrat en matèries específiques o en nivells concrets.

1. Plurilingüisme

1.1 Actuacions que fomenten la normalització lingüística del valencià:

En primer lloc, el projecte que presentem ens permetria continuar fomentant en tota la comunitat educativa la normalització lingüística del valencià, a més de dinamitzar la comprensió i expressió, oral i escrita, de les llengües cooficials i de les llengües estrangeres. Destaquem que, el nostre CEIP. Doña Vicenta Ruso, presentem un percentatge d'ús vehicular en llengua valenciana del 46% i d'anglès del 11% en Ed. Infantil, així com del 43% en llengua valenciana, 42% en llengua castellana i 17% en anglès en Ed. Primària.

Malgrat ser, que actualment té el major percentatge d'ús vehicular de la llengua valenciana, la majoria de les famílies de l'alumnat són castellà- parlants i, en els moments d'espontaneïtat, la llengua materna és la protagonista.

Aquest aspecte el podem apreciar amb facilitat en el moment d'esbarjo. A més, en el dia a dia a l'aula observem com la competència comprensiva del valencià és superior a la competència que este alumnat té en el vessant expressiu. Els espais d'aprenentatge que crearem en zones de l'edifici i sobretot als diferents patis de què disposem, són llocs socials de trobada, alguns d'ells tranquils i amb elements naturals, d'establiment de relacions socials, d'expressió i de comunicació. En ells apareixeran oportunitats de conèixer més lliurement que dins de l'aula.

D'aquesta manera, creant ambients que provoquen situacions d'aprenentatge i de joc més autònom, es motivarà l'ús del llenguatge d'una manera més natural i espontània amb els seus iguals, afavorint d'esta manera l'ús de les dues llengües cooficials.

Perquè es potencie l'ús de la llengua valenciana dins del Projecte “Somiar desperts – el nostre pati ideal” i en general en el centre escolar, tenim previstes actuacions com les següents:

- Les comissions de professorat inicials, així com les comissions mixtes (amb alumnat i famílies), així com les assemblees comunitàries que tinguen a veure amb el Projecte es realitzaran en llengua valenciana (es faran accessibles per a l'alumnat i les famílies que no el dominen sempre que siga necessari).
- Tots els documents que s'elaboren per al Projecte sempre seran en valencià (es faran accessibles per a l'alumnat i les famílies que no dominen la llengua sempre que siga necessari).
- La senyalització dels espais d'aprenentatge tant de dins de l'edifici com dels patis es farà utilitzant el valencià, a més del castellà i l'anglès (com es veurà en el desenvolupament dels següents apartats, es facilitarà també el suport pictogràfic amb l'aplicació del mètode PEANYA el qual facilita la localització dels espais i la comprensió en relacionar el pictograma amb l'estímul en llengua valenciana).
- Totes les activitats programades pel centre i les persones tutores per a ser realitzades per l'alumnat en relació amb el Projecte (com es veurà més endavant, múltiples activitats relacionades amb l'aprenentatge dels jocs i activitats dels espais creats, consens de normes per a utilitzar-los, eixides a altres centres per a aplicacions posteriors, organització de grups d'encarregats/as, activitats sobre Inclusió, Coeducació i Sostenibilitat...) es realitzaran amb llengua vehicular valenciana.
- Les activitats que es realitzen en els espais d'aprenentatge dins de l'edifici (per exemple, la realització d'un taller amb un grup heterogeni de l'alumnat) es faran en llengua valenciana.
- La dinamització de jocs al pati a càrrec del professorat del centre, també es realitzarà en llengua valenciana.
- Tota la difusió de les activitats del Projecte (explicada en l'apartat corresponent) es realitzarà en llengua valenciana.

1.2 Actuacions que fomenten el plurilingüisme:

A més de l'explicat anteriorment per a potenciar l'ús de la llengua valenciana, com hem avançat en el CEIP. Doña Vicenta Ruso també comptem amb un percentatge d'ús de l'anglès com a llengua vehicular, el qual seria aplicat també a la posada en marxa del projecte amb les hores que li corresponguin a l'hora de realitzar activitats amb l'alumnat (per exemple, es podria utilitzar l'anglès com a llengua vehicular en activitats com la realització de cartells i indicadors per als espais d'aprenentatge a càrrec de l'alumnat).

A més, en el centre comptem amb bastant alumnat procedent d'altres països i que a la seua arribada al centre utilitzen altres idiomes, desconeixent les llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa tenim present mesures com la senyalització dels espais es farà utilitzant valencià, castellà i anglès (amb suport pictogràfic: PEANA). Per a això utilitzarem els pictogrames de la pàgina web *Arasaac, la qual cosa afavorirà la comprensió. Quan no dominen tampoc l'anglès, realitzarem el suport que siga necessari per a la comprensió utilitzant traduccions en el seu idioma matern en els primers moments.

Finalment, fomentarem el gust i l'interès per diferents idiomes en les diferents activitats d'aprenentatge que fem amb l'alumnat (s'explicaran posteriorment).

2 Oportunitat.

2.1 Justificació.

En el CEIP. Doña Vicenta Ruso ens trobem en el moment present en l'aplicació progressiva d'un full de ruta amb alta implicació de l'Equip d'Orientació Educativa, Equip Directiu i de la resta del Claustre, per al canvi metodològic tant en l'etapa de Ed. Infantil com en la de Ed. Primària, seguint els principis del *DUA (Disseny Universal de l'Aprenentatge), amb la utilització d'espais d'aprenentatge, tallers educatius i Unitats Didàctiques Integrades, a més d'organitzar sistemàticament la Docència Compartida. A mesura que anem eliminant barreres aplicant les mesures des dels nivells de resposta educativa II, III i IV, anem sent conscients de la necessitat de crear nous espais d'aprenentatge d'ús generalitzat per part de l'alumnat en zones comunes de l'edifici i potenciar també els diferents patis de què disposem com a creadors de situacions d'aprenentatge reals, més autèntiques i a l'aire lliure.

I és que **el pati** és una zona de joc on nostre alumnat no solament descansa o desenvolupa una activitat física i/o lúdica, sinó que també es possibilita el desenvolupament de les seues habilitats socials, d'uns determinats valors i actituds, promou una determinada convivència. A través del desenvolupament d'aquest Projecte, estos aprenentatges poden desenvolupar-se en contacte amb la naturalesa amb el benestar físic i mental que això comporta, poden ser aprenentatges coeducatius i inclusius per a tot l'alumnat. El pati és, per tant, un espai educatiu i d'aprenentatge en el qual les xiquetes i els xiquets desenvolupen la seua personalitat. De manera lúdica aprenen a valorar les diferències i el seu valor enriquidor, a tolerar frustracions, a normalitzar l'error, a veure'l com una oportunitat d'aprenentatge i desenvolupament, a prendre decisions, resoldre conflictes...

A través del joc aprenen a reconèixer en si mateixos/as fortaleeses, a ser conscients i explorar també les seues limitacions, a sol·licitar ajuda quan la precisen, a desenvolupar les seues capacitats individuals i la seua intel·ligència emocional.

Si atenem la **situació concreta de les *infraestructures actuals del nostre col·legi**, és important destacar que tenim la sort de comptar amb una superfície de pati molt gran i espaiós, però tenint en compte que l'alumnat escolaritzat en el centre suma 811 alumnes, ens falten espais i que aquests siguen d'aprenentatge. Dins de l'edifici comptem amb espais comuns molt aprofitables des del punt de vista pedagògic. Tot això genera un potencial molt gran per desenvolupar un Projecte com el que presentem. El que ocorre és que, a excepció d'una xicoteta zona al pati (el pròxim a les aules de Ed. Infantil) que compta amb una zona de gronxadors d'un centre escolar típic (sòl bla) tota la resta de la superfície del pati és ciment o empedrat (exceptuant la zona d'arbres i els patis menuts de cada aula que disposen des gespa artificial).

En el CEIP. Doña Vicenta Ruso, portem diversos cursos fent canvis metodològics basats en l'activitat i la construcció d'aprenentatges per part de l'alumnat i ja tenim en marxa, entre altres, una Comissió de professorat per a reflexionar sobre la millora necessària dels patis, així com una Comissió d'Hort. A més, estem incorporant en el present curs alguns espais d'aprenentatge en zones comunes per a donar continuïtat al treball realitzat a les aules (docència compartida, aprenentatge cooperatiu...) però comptant amb molt pocs recursos per a això.

En estos moments creiem que és necessari realitzar un aprofundiment i reflexió sobre el tema que ens permet recondicionar aquells espais ja creats en l'edifici i dissenyar uns patis amb veraders espais d'aprenentatge que generen continuïtat des de les aules i potencien el benestar físic, social i mental del nostre alumnat, aconseguint al seu torn nous assoliments com a comunitat relacionats amb la inclusió, la coeducació, la millora de la convivència i la sostenibilitat. Per aquestes raons, necessitem que s'aprove el nostre Projecte "Somiar desperts – el nostre pati ideal"

Justificació més específica de les bases del Projecte :

Dins del present projecte, en relació amb l'alumnat, hi ha una triple finalitat en l'acompanyament i desenvolupament de competències del mateix (es correspon amb les diferents zones amb espais d'aprenentatge que s'explicarà més endavant en l'apartat corresponent als recursos i l'organització d'espais). La idea del projecte és dur-les a terme amb la participació activa de tota la comunitat (que es converteix en una quarta finalitat en si, com s'explicarà en l'apartat de "participació"). El marc teòric d'estes tres grans finalitats serà explicat en l'apartat posterior de "innovació", per la qual cosa en este apartat ens basem en la justificació de la necessitat del projecte des de la realitat del nostre centre escolar:

Justificació de la finalitat inclusiva:

Si observem qualsevol dia dels nostres moments d'esbarjo, podem apreciar com a cert alumnat, amb i sense Necessitats Específiques de Suport Educatiu, no presenta els interessos de la majoria o les habilitats necessàries per a les activitats que se solen generar en la majoria dels patis escolars (en el nostre centre, especialment l'alumnat amb Trastorn de l'Espectre Autista, diversitat funcional cognitiva, *TDAH...).

A vegades l'alumnat té dificultats en la intenció i les habilitats comunicatives i/o socials; en unes altres, presenten interessos corresponents a un nivell de desenvolupament de joc inferior o superior al dels seus iguals, o problemes per l'autocontrol.

En uns certs casos, les habilitats per a la comprensió social d'un joc amb regles o un esport generalitzat en la societat són molt complexes i escapen a la comprensió o al control d'un cert alumnat. En altres ocasions, les habilitats motrius són les que dificulten la participació...

Per aquestes o altres raons, observem com en estes activitats més generalitzades es compta més amb unes que amb altres persones, hi ha conflictes per no ser triats/as o ser-ho en últim lloc, per ser relegats/as forçosament a llocs que no volen ocupar però que accepten amb resignació, sorgeixen discussions, problemes de convivència directes amb diferents formes d'agressivitat mal canalitzada, o alguns/as són directament exclosos/as del joc... I això ocorre amb assiduitat en els centres escolars quan els espais del pati no són treballats com a veraders espais d'aprenentatge de manera inclusiva.

Justificació de la finalitat coeducativa:

Encara que, en els últims cursos hem anat reprenent l'elaboració d'algun espai d'aprenentatge i joc aïllat, considerem que són insuficients perquè tot l'alumnat veja satisfetes les seues necessitats als nostres patis i no se centren en la prevenció (com deurien), sinó en la intervenció quan ja s'ha detectat la necessitat:

1. A nivell d'infraestructura, la major part del pati de baix (pròxim a les aules de Ed. Infantil) són gronxadors o ciment i la major part del pati de dalt (més pròxim al pati Ed. Primària) també predomina el ciment. Els patis de primària són pistes esportives (futbol i bàsquet) i de nou ciment o empedrat.
2. La major part de l'alumnat que utilitza la pista de futbol són xics, exceptuant algunes xiques que normalment practiquen aquest esport fora del centre. Encara que proposem jocs amb materials diferents, els espais no estan creats i per tant no hi ha un disseny d'aprenentatges programats o possibles, els patis són "aparentment neutres" des del punt de vista estructural (no traslladen a l'alumnat cap missatge pedagògic, no hi ha una relació amb la Pedagogia de la cura ni es relacionen amb la visió feminista i el treball per a la igualtat que es realitza des de les aules...).

La realitat, per tant, és que la majoria dels xics practiquen futbol o una altra pràctica de joc normalment més activa i les xiques generalment no juguen al futbol i prefereixen activitats més tranquil·les (xarrar tranquil·lament, passejar, jocs més tranquils...) o altres esports i el centre no proposa estructures físiques i espais adequats perquè, qualsevol alumne/al fet que així ho decidisca puga fer-ho amb tranquil·litat. En esta situació se'ns creen els següents interrogants:

- Per què els espais del centre no són equitatius en la seua distribució perquè qualsevol alumne/a puga triar una proposta més activa o una més tranquil·la, o fins i tot una proposta en relació amb la naturalesa?
- Per quines activitats relacionades amb la cura, s'han de desenvolupar en llocs no protagonistes al pati i predominant per xiques?

- Com a docents, hem de deixar que la “falsa espontaneïtat” de l'alumnat (en un pati que no té espais dissenyats amb varietat d'opcions d'activitat lúdica) reproduís en el nostre centre estereotips de gènere que, lamentablement, encara es donen en la societat?
- O més aviat la nostra proposta pedagògica en relació amb la igualtat ha de transformar la societat a través de la formació de la nostra comunitat actual (futures/us ciutadans/as adultes/us de la societat futura i les seues famílies)?
- Què ocorre abans de començar a practicar al pati un esport com el futbol, que socialment encara està molt desequilibrat cap a la “masculinitat tradicional”? Per què no ho practiquen més xiques al pati?
- Què considera la resta de l'alumnat de les poques xiques que juguen al futbol al pati?
- Què pensa la resta de l'alumnat dels pocs xics que prefereixen altres activitats més tranquil·les?
- Es produeix discriminació diàriament als nostres patis?

Estes reflexions són les resultants del diagnòstic que hem realitzat fins al moment, a través de l'observació directa basant-nos en els aspectes a observar als patis i els qüestionaris per al professorat de la “Guia de patis coeducatius” de la Conselleria valenciana disponible en la pàgina de *REICO. En la valoració del professorat situant al propi centre dins de la “Escola Mixta” o de la “Escola Coeducativa”, el professorat detecta una mitjana de 2-3 ítems més propis de l'Escola mixta que de la coeducativa en el centre. A més, hem realitzat una activitat amb l'alumnat anomenada “El nostre pati” en la qual els preguntem sobre quines activitats els agradaria poder desenvolupar als mateixos.

Sens dubte, considerem que, hem de continuar amb un procés de diagnòstic més ampli i detallat d'estos i altres aspectes, així com dotar als nostres patis d'una visió feminista, coeducativa de manera global. Per a això ens basarem de nou en la citada “Guia de patis coeducatius” de la Conselleria valenciana i en el manual “Patis coeducatius: Guia per a la transformació feminista dels espais (Col·lectiu Punt 6 i Coeducació”, a més de consultar les experiències que altres centres educatius de la Comunitat Valenciana (disponibles també en el portal GVA: REICO) i d'altres comunitats que ja han posat en marxa.

Justificació de la finalitat de renaturalització del pati i treball de la sostenibilitat:

Els patis del nostre centre només compten amb una zona renaturalitzada (hort), alguns arbres i arbusts en algunes zones determinades, la resta del pati és ciment, també molt protagonista a les diferents pistes esportives de primària. Són nombrosos els estudis sobre la importància del contacte amb la naturalesa per a qualsevol persona i sobretot per a la infància i, com es veurà en l'apartat de “Innovació”, són moltes les raons per a incorporar zones naturals en els centres escolars, creant patis més “vius”.

A més d'aquestes raons, en el nostre centre, hi ha alumnat que ens compta directament que és més feliç quan realitza activitats en l'hort. Tenim la sort de realitzar sessions destinades a realitzar activitats en ell, relacionades amb hàbits d'alimentació i vida saludable.

2.2 Objectius generals.

Crear espais d'aprenentatge a través del joc i l'exploració en el centre que afavorisquen la inclusió educativa i social, la coeducació, el desenvolupament d'actituds i competències relacionades amb la sostenibilitat, així com el desenvolupament de les habilitats socioemocionals i la salut física i mental del nostre alumnat.

Dissenyar els espais comptant amb el desenvolupament de les intel·ligències múltiples (Teoria de les intel·ligències múltiples d'Howard *Gardner, 1983) i totes les competències clau

Per tant, estimular el desenvolupament de les diferents intel·ligències (*Gardner). En l'apartat de "Objectius Específics" s'especifica exemple de l'aportació al desenvolupament de les intel·ligències múltiples des dels espais de la cadascuna de les zones (natural, tranquil·la i més activa). Encara que es treballen totes elles, a nivell general, el Projecte va dirigit sobretot a millorar el desenvolupament de les següents:

- Intel·ligència intrapersonal (sobretot la competència emocional: amb zones de descans al sol o amb ombra, bancs per a la reflexió...).
- Intel·ligència interpersonal (sobretot les habilitats d'interacció social, diàleg i resolució de conflictes; comptant per a això amb zones de tertúlia, activitats tranquil·les i propostes més actives).
- Intel·ligència naturalista (totes les activitats de la zona natural, zones de reciclatge en els dos patis, "Patrulla verda" i altres activitats).
- Intel·ligència espacial (espais variats, incloent-hi naturals, orientació i localització espacial, ús de directoris i indicadors...).
- Intel·ligència corporal i cinestèsia.

De manera complementària, com diem, potenciar el desenvolupament de totes les competències clau. També s'especifica en l'apartat de "Objectius específics" exemples de l'aportació al desenvolupament competencial des dels espais de la cadascuna de les zones (natural, tranquil·la i més activa). Encara que es treballen totes les competències, a nivell general, el Projecte va dirigit sobretot a millorar el desenvolupament de les següents:

- Competència de la Competència ciutadana.
- Competència en Consciència i expressions culturals.
- Competència plurilingüe. Exemple: Directoris i indicadors en valencià, castellà i anglès, ús del valencià com a llengua vehicular en la dinamització d'activitats del pati a càrrec del professorat...).
- Competència emprenedora.

- Analitzar la seguretat de les zones de pati per a evitar els accidents de l'alumnat..
- Dotar de coherència pedagògica al centre en tots els seus espais amb una metodologia activa i dissenyant situacions d'aprenentatge profund (aules, espais comuns dins de l'edifici, espais del pati i relació amb l'entorn).
- Programar activitats amb l'alumnat que donen un sentit globalitzador als mateixos aprenentatges (aula, espais del centre i espais de l'entorn) amb la triple finalitat presentada: inclusió i valor de la diversitat, coeducació i sostenibilitat.
- Dinamitzar els esbarjos i aconseguir una enriquidora convivència a través dels jocs i les activitats proposades.
- Potenciar l'aprenentatge per descobriment (exemple: zones d'exploració sensorial, arenera en Infantil....) i el joc simbòlic al pati (exemple: zona de joc simbòlic relacionat amb la vida pràctica al costat de l'arenera en Infantil).
- Afavorir la participació i col·laboració de tota la comunitat educativa alumnat, professorat i famílies en la creació de zones de joc partint de les necessitats i interessos del nostre alumnat.
- Connectar a la comunitat educativa amb el seu entorn (localitat de Santa Pola i zones properes) potenciant un aprenentatge contextualitzat, autèntic, motivador i fàcilment transferible a la vida real del nostre alumnat. Potenciar la incorporació de l'Aprenentatge-Servici.
- Desenvolupar accions per a previndre i compensar les desigualtats en el temps del pati des d'una perspectiva inclusiva.
- Dissenyar els espais per a promoure les relacions igualitàries.
- Possibilitar el moviment lliure de l'alumnat pel pati desenvolupant l'autodeterminació d'este, l'autonomia, la responsabilitat i el desenvolupament d'activitats lúdiques entre alumnat de diferents edats.
- Convertir el pati en un lloc d'aventura, d'oci i d'aprenentatge.

2.3 Objectius específics.

2.4

Relacionats amb la zona natural:

- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència naturalista així com la consecució de *ODS relacionats (Objectius de Desenvolupament Sostenible).
- Millorar el contacte de l'alumnat amb materials propis de la naturalesa.
- Conèixer i aprendre a cuidar espècies autòctones de la zona.
- Potenciar la salut mental i el benestar emocional de tota la comunitat, l'orde i l'atractiu del centre.

- Millorar l'aire que respira el nostre alumnat.
- Aprendre a realitzar un ús responsable de l'aigua..
- Aportar el nostre “granet d'arena” a pal·liar el gran problema del canvi climàtic (plantacions...).
- Disminuir la contaminació acústica urbana.
- Potenciar i facilitar el reciclatge en el centre.
- Potenciar el desenvolupament de la Competència ciutadana. Sobretot, pel que fa al respecte i la cura de la persona, de les persones i del mitjà en el qual vivim.
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència verbal-lingüística i Competència lingüística. Per exemple: aprendre termes específics relacionats amb el desenvolupament sostenible, el consum responsable...
- Millorar en el desenvolupament de la intel·ligència logicomatemàtica i de la Competència matemàtica i en ciència i tecnologia. Per exemple: aspectes científics i tecnologia relacionada amb l'hort, procediments per a elaborar productes, procediments matemàtics relacionats amb els preus dels productes, el mesurament de superfícies...
- Potenciar el desenvolupament de la Competència plurilingüe. Per exemple: els cartells dels productes sembrats estaran en valencià, castellà i anglès; les activitats guiades es realitzaran amb llengua vehicular valenciana, etc.
- Millorar en el desenvolupament de la intel·ligència visoespacial. Per exemple: l'orientació espacial per les diferents zones del col·legi...
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència corporal-cinestèsica. Per exemple, a través de la realització d'activitats físiques en l'hort.
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència interpersonal i la competència de personal, social i d'aprendre a aprendre. Per exemple: les activitats a realitzar en esta zona seran cooperatives, creant grups i equips de treball amb l'alumnat amb diferents rols i responsabilitats.
- Potenciar el desenvolupament de la competència emprenedora. Per exemple: se sol·licitarà a l'alumnat que siga creatiu en la proposta d'idees per a anar completant esta zona, que investigue activitats a realitzar, plantege sobre què li agradaria investigar i aprendre, es desenvoluparan projectes interdisciplinaris sobre aquest tema, que pense i propose solucions als problemes que vagen sorgint, a problemes socials relacionats amb la sostenibilitat...
- Potenciar el desenvolupament de la competència en consciència i expressions culturals. Per exemple: s'analitzaran activitats culturals de la zona relacionades amb el tema, s'entrevistarà persones que es dediquen al camp, les seues històries personals...
- Millorar en el desenvolupament de la Competència Digital, en els àmbits sociolingüístics i científicotècnics. Per exemple: els cartells dels productes sembrats i les normes d'ús seran elaborats per l'alumnat utilitzant ferramentes digitals; l'alumnat utilitzarà tauletes ja disponibles en el centre per a gravar determinades situacions de la zona natural (hort...) amb ajuda del professorat (documentació

Relacionats amb la zona tranquil·la:

- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència logicomatemàtica i millorar el desenvolupament de la competència matemàtica i C. en ciència i tecnologia. Per exemple, amb la Zona d'exploració de la numeració i els jocs/circuits d'aigua.
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència musical (per exemple: "Paret musical")
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència intrapersonal (zones de descans, autoreflexió, volta a la calma...).
- Millorar el desenvolupament de la Competència en consciència i expressions culturals. Per exemple: activitats artístiques relacionades amb la pintura (zona de pintura vertical) i la música (Paret musical en pati xicotet i Zona de Ball en pati gran).
- Creació i expressió artística potenciant el desenvolupament de la intel·ligència verbal-lingüística (comunicació oral) i el desenvolupament de la Competència lingüística. Per exemple: aprendre termes específics relacionats amb instruments musicals elaborats amb materials naturals.
- Nodrir des del pati al Pla de foment de la lectura en el centre (bibliopati i zones aptes per a la lectura).
- Millorar en el desenvolupament de la intel·ligència visoespacial. Per exemple: distribució de zones del pati, orientació espacial per les diferents zones del col·legi....
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència corporal-cinestèsica. Per exemple, a través de la realització d'activitats de pintura, manipulació, motricitat fina...
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència naturalista així com la consecució de *ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible). Per exemple: es prioritzarà l'ús de materials naturals, no elaborats i reciclats (palets d'obra, per exemple), a més hi haurà punts de reciclatge en els dos patis del centre.
- Potenciar el desenvolupament de la Competència ciutadana. Sobretot pel que fa al respecte i la cura de la persona i de les persones.
- Potenciar el desenvolupament de la de la intel·ligència interpersonal i de la competència de personal, social i d'aprendre a aprendre. Per exemple: les activitats a realitzar en esta zona seran fonamentalment cooperatives, s'analitzarà amb l'alumnat els problemes de convivència, les estratègies de resolució de conflictes...
- Potenciar el desenvolupament de la competència emprenedora. Per exemple: se sol·licitarà a l'alumnat que siga creatiu en la proposta d'idees per a anar completant esta zona, es desenvoluparan projectes interdisciplinaris relacionats amb la creació d'alguns espais, que pense i propose solucions als problemes de convivència que vagen sorgint...
- Potenciar el desenvolupament de la Competència Plurilingüe. Per exemple: els cartells dels espais estaran en valencià, castellà i anglès; les activitats guiades es realitzaran amb llengua vehicular valenciana, etc.
- Millorar en el desenvolupament de la Competència Digital. Per exemple: els cartells dels espais i les normes d'ús seran elaborats per l'alumnat utilitzant ferramentes digitals; l'alumnat utilitzarà tauletes ja disponibles en el centre per a gravar determinades situacions d'en els diferents espais amb ajuda del professorat (documentació).

Relacionats amb la zona més activa:

- Dotar a la zona més activa de varietat de jocs i activitats (no sols esports, també ball, rocòdrom...).
- Realitzar un enfocament coeducatiu dels esports al pati (zona multiesport del projecte amb consens de normes coeducatives i inclusives, supervisió, xarrades...) i reflexionar sobre l'esport en la societat actual amb perspectiva de gènere (xarrades amb figures femenines pròximes a l'alumnat, activitats d'anàlisi crítica de notícies...).
- Potenciar el desenvolupament de *ODS relacionats (Objectius de Desenvolupament Sostenible).
- Sensibilitzar a l'alumnat sobre la diversitat en l'esport i practicar activitats de potencien la inclusió en l'esport (exemple: futbol cec, futbolí humà, circuits...).
- Potenciar al màxim la motricitat des de la infància (exemple: circuit de psicomotricitat infantil).
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència corporal i cinestèsica.
- Incloure el desafiament com a plantejament per a millorar l'autoconfiança, l'autoconcepte i l'autoestima (exemple: rocòdrom en pati gran...).
- Altres objectius específics relacionats amb el Rocòdrom (millorar l'agarre i la prensió dels dits, la planificació motora, la coordinació de moviments, etc.).
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència musical (exemple: Espai de Ball al pati gran).
- Potenciar el desenvolupament de la Competència ciutadana. Sobretot pel que fa al respecte i la cura de la persona i de les persones.
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència verbal-lingüística i la Competència lingüística. Per exemple: aprendre termes específics relacionats amb els jocs tradicionals valencians, els esports, la perspectiva de gènere...
- Millorar en el desenvolupament de la intel·ligència interpersonal (identificació de les pròpies emocions, de les de els/as altre, autoconeixement en punts forts i limitacions, augment de la tolerància a la frustració i millora de la persistència...).
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència interpersonal i la competència de personal, social i d'aprendre a aprendre. Per exemple: les activitats a realitzar en esta zona seran fonamentalment cooperatives.
- Potenciar el desenvolupament de la competència emprenedora. Per exemple: se sol·licitarà a l'alumnat que siga creatiu en la proposta d'idees per a anar completant esta zona, que investigue jocs tradicionals valencians, es desenvoluparan projectes interdisciplinaris respecte a la perspectiva de gènere en els esports més generalitzats en la societat.

Que pense i propose solucions als problemes de convivència que vagen sorgint, a problemes socials relacionats amb la convivència i la igualtat...

- Millorar en el desenvolupament de la intel·ligència visoespacial. Per exemple: distribució de zones del pati, orientació espacial per les diferents zones del col·legi....
- Potenciar el desenvolupament de la intel·ligència naturalista així com la consecució de *ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible). Per exemple : de la mateixa manera que en les altres dos zones, es prioritzarà l'ús de materials naturals, no elaborats i reciclats (palets d'obra, per exemple), a més hi haurà punts de reciclatge en els dos patis del centre.

- Potenciar el desenvolupament de la Competència ciutadana (*LOMLOE). Sobretot pel que fa al respecte i la cura de la persona i de les persones.
- Potenciar el desenvolupament de la competència en consciència i expressions culturals. Per exemple: s'analitzaran jocs populars valencians i la seua incidència cultural, es faran activitats amb dones amb èxit en l'esport....
- Potenciar el desenvolupament de la Competència Plurilingüe. Per exemple: els cartells dels espais estaran en valencià, castellà i anglès; les activitats guiades es realitzaran amb llengua vehicular valenciana, etc.
- Millorar en el desenvolupament de la Competència Digital. Per exemple: els cartells dels espais i les normes d'ús seran elaborats per l'alumnat utilitzant ferramentes digitals; l'alumnat utilitzarà tauletes ja disponibles en el centre per a gravar vídeos en la zona de ball o de determinades situacions d'en els diferents espais amb ajuda del professorat (documentació).

3. Innovació.

3.1 Marc teòric.

El pati ha de ser entès com un espai amb molta potència curricular pel fet que constitueix un dels moments en el qual es produeixen més interaccions entre l'alumnat del centre.

Cantó i Ruiz (2005: 37): "l'espai és un element més de socialització i els estereotips sexuals limiten i condicionen considerablement la mobilitat espacial de les xiquetes", preguntant-se què ocurriria si no hi haguera marques delimitades com a camps de futbol amb porteries; i, en general, convidant a una reflexió general sobre les infraestructures, distribució o mobiliari dels patis d'esbarjo, que roman inalterat des de fa dècades.

I és que el joc ha de ser inclusiu i coeducatiu com a via per a garantir els drets de tots els/as xiquets/as del nostre col·legi, d'aquí ve que ens estiguem plantejant este nou repte pedagògic.

A més, en el nostre cas, en analitzar el temps del pati en el nostre centre educatiu hem observat que la falta creació d'espais i ambients cuidats de joc dona la possibilitat que es generen també problemes de convivència en el centre, ja que estos sobretot es donen en els moments d'esbarjo (matutí i després del menjador).

Si amb tan sols haver eliminat l'esport de contacte i organitzat l'ús d'uns certs materials alternatius per zones este curs, ja ha comportat la reducció d'estos, què aconseguiríem amb l'aplicació d'este Projecte?

Si atenem la nostra comunitat autònoma, l'Orde 31/2016, de 4 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, que aprova les bases reguladores de les subvencions i assignacions econòmiques per a la realització de projectes d'investigació i innovació educativa en centres educatius no universitaris de la Comunitat Valenciana (DOGV 7823, 07.07.2016) i la recent publicació de la Resolució de 5 de juny de 2024, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, per la qual es convoquen assignacions econòmiques per a desenvolupar projectes d'innovació i inclusió educativa biennals, en centres docents no universitaris de titularitat pública de la Generalitat, durant

els cursos acadèmics 2024-2025 i 2025-2026, ens obrin vies per a poder plantejar-nos la possibilitat d'iniciar un projecte de gran envergadura com és aquest Projecte dirigit a la creació d'espais exteriors inclusius, naturals i coeducatius en el nostre CEIP.

Per a l'exposició del marc teòric, ens basem de nou en les tres grans finalitats i zones de pati del nostre Projecte:

Marc teòric de la finalitat inclusiva:

La justificació ja s'ha explicat en el seu apartat corresponent, per la qual cosa en este apartat ens centrem en la base teòrica d'esta finalitat. Com ja s'ha avançat, per al disseny dels espais exteriors del centre i, seguint la línia del nou desenvolupament curricular del Sistema Educatiu Valencià des de la promulgació del Decret 100/2022 del Consell d'ordenació i currículum de l'etapa Ed. Infantil i el Decret 106/2022 del Consell d'ordenació i currículum de l'etapa Ed. Primària, ens basarem en els principis i les pautes del Disseny Universal de l'Aprenentatge que es basa en el funcionament de les tres xarxes cerebrals i, per tant, en l'evidència de la Psicologia cognitiva i la *Neuroeducació (per a això ens basem en figures com a Coral *Elizondo, Antonio Márquez o Carmen Alba Pastor):

- 1 Oferir múltiples opcions per al compromís/motivació..
- 2 Oferir múltiples opcions per a la representació.
- 3- Oferir múltiples opcions per a l'expressió i l'acció..

En l'apartat d'inclusió d'este Projecte, explicarem amb detall les raons i exemples del seguiment dels tres principis del *DUA en el disseny dels espais exteriors a les aules.

En esta línia, seguint el Decret 104/18 sobre Equitat i Inclusió, l'Orde 20/19 sobre l'organització de la resposta educativa inclusiva i la Resolució de 23/12/21 per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de *NEAE i necessitats de compensació de desigualtats, trobem 4 nivells de resposta educativa:

- 1- A nivell de comunitat educativa i centre.
- 2- A nivell de grup-classe.
- 3- A nivell concret amb un/a alumne/a o un grup d'alumnat en virtut de necessitats concretes (professorat ordinari).
- 4- A nivell especialitzat amb alumnat amb *NEAE (atenció de mestres/us especialistes de suport a la inclusió).

El centre ja posa en marxa mesures des dels nivells II (amb un gran esforç d'unificació metodològica i coherència des de 3 anys a 6é Primària), III i IV (entre elles, organitzant tota l'atenció des de l'organització sistemàtica de la Docència Compartida), a més de posar en marxa múltiples mesures des del nivell I (relacionades amb el Plurilingüisme, la convivència, la igualtat...). El Projecte que presentem s'insereix en este nivell I de resposta educativa. En l'apartat d' "Inclusió" del Projecte detallarem el que ens aportarà el mateix en l'enfortiment del nivell I.

Pel que respecta a l'atenció a la diversitat al pati, seguint a l'autora del programa "Patis i parcs dinàmics", *Gey Almàssera, en una entrevista al Diari d'Eivissa, l'autora ens destaca una sèrie d'apreciacions que considerem d'enorme interès:

“Els patis d'ara són bastant diferents als que a mi em va tocar viure. Abans eren més lliures i creatius i hi havia un major grau de companyonia. Si tu no sabies com jugar a alguna cosa sempre hi havia algú que t'ho explicava. El que succeeix ara és que els xiquets i els joves estan més acostumats a l'ús de tecnologia, al fet que un tutorial els explique tot o a intuir. Les aplicacions i els videojocs són cada vegada més intuïtius i s'accedeix a la informació de manera automàtica, ràpida i amb molt d'estímul. Què passa als patis? Que sempre hi ha xiquets que necessiten que se'ls explique i se'ls ensenye a jugar i no hi ha ningú que ho faci. S'està perdent la tradició oral de comptar els jocs i els xiquets coneixen menys que abans. Ara mateix són els professors d'educació física els que més estan contribuint a mantindre'ls i a recuperar-los”.

“Per a jugar en inclusió han de participar tots i totes, si no, no ho estàs fent bé. Per eixe motiu utilitzem molt joc de cooperació, per a fomentar la interacció social. Encara que utilitzem una metodologia molt visual l'ajustem a cada cas, tenint en compte, per exemple, si existeixen dificultats visuals, de comunicació o per a moure's. La idea és que tots puguin accedir al joc en igualtat de condicions”.

Marc teòric de la finalitat coeducativa:

De la mateixa manera que en la finalitat anterior, la justificació d'este apartat ja s'ha explicat en el seu apartat corresponent, per la qual cosa en este apartat ens centrem en la base teòrica d'esta finalitat.

El pati és un espai coeducatiu. Seguint a Víctor *Pavía (2009) “l'espai físic del centre educatiu també parla, també transmet, també ensenya: la manera de relacionar-se, d'estar, el repartiment dels espais, així com el control i les infraestructures del joc. Això pot promoure el desenvolupament d'habilitats diferents en elles i en ells i reforçar comportaments i pràctiques que, amb el temps, fixen els estereotips de gènere. En este sentit, l'alumnat necessita l'acompanyament docent per a conèixer els secrets reals i simbòlics de les diferents maneres de jugar amb independència dels models dominants i moltes vegades hegemònics” (Víctor *Pavía, 2009).

De manera complementària, en la guia “Patis silvestres” (Ed. *Basurama, Coordinada amb *Dpto. d'Educació Ambiental de l'Ajuntament de Madrid) en el seu capítol dedicat a “Espais coeducatius, una proposta feminista de l'escola i el seu entorn”, per Adriana *Ciocolletto: Arquitecta i urbanista en Col.*Ictiu *Punt 6) s'indica que:

- “Des dels centres educatius tenim la responsabilitat de generar espais segurs on, ni el gènere (tampoc la classe, la raça, l'origen o les capacitats) es convertisquen en elements de categorització i d'exclusió basat en creences i estereotips”.
- “D'ací la importància de repensar els patis escolars com un espai i temps educatiu més, un espai en el qual es formen i perpetuen valors socials i on és possible resignificar les relacions des de la infància i l'adolescència”.
- “La pista de futbol, en la gran majoria dels patis de primària del nostre context, sol ser l'espai més gran i central utilitzat majoritàriament per xiquets que s'ajusten a la norma de gènere i de més edat, que gaudixen d'un major estatus i valoració social. Per contra, trobem espais en els quals es realitzen activitats relacionades amb la cura, les relacions íntimes i la tranquil·litat; és a dir, les que estarien associades amb l'esfera reproductiva i personal.

Estes activitats no gaudixen d'estatus ni de valoració social i, en conseqüència, solen quedar relegades a la perifèria, disposar de poc espai o poca cura. Estos espais solen estar ocupats principalment per xiquetes i xiquets que no s'ajusten a les normes de gènere”.

- “Els patis coeducatius que proposem són espais on les activitats, els rols i les dinàmiques no reproduïxen els estereotips de gènere i on es dona un ús compartit dels espais, recursos i activitats entre xiquetes i xiquets. Al mateix temps, ofereixen un equilibri en el seu ús entre gèneres, edats, orígens i capacitats diferents. Així mateix, presenten una diversitat d'opcions d'ús, tant a nivell de materials i activitats, com de configuració. Donat el seu caràcter pedagògic, no estan desvinculats del que succeeix a l'interior de les aules i es viuen com un continu amb el temps lectiu. La proposta va més enllà del disseny arquitectònic. És imprescindible treballar des de la formació coeducativa del professorat i de les persones monitores, per a concebre el pati des de les tres dimensions: física, funcional i social. I així poder aconseguir un equilibri entre les diferents activitats de moviment i psicomotricitat (diversificar el moviment per a poder ballar, saltar, grimpar, fer equilibri...); tranquil·litat i intimitat (espais per a xarrar, per al joc simbòlic, l'art...); naturalesa i experimentació (biodiversitat, troncs, terra, aigua, pedres...); i on s'incorporen les qualitats ambientals perquè siguin espais agradables i saludables (vegetació, sol i ombra, temperatura...). Els patis coeducatius són espais públics, oberts al barri, que contribueixen a la socialització, la vida comunitària i les xarxes de cura del seu entorn.

- Importància dels “espais intermedis”. “A més dels patis com a espais oberts al barri, les entrades als col·legis són espais que necessiten revisar-se des d'esta mirada feminista i de la ciutat *coeducadora. Els col·legis formen part dels equipaments quotidians que han de donar suport a la corresponsabilitat de les cures.

Marc teòric de la finalitat de renaturalització del pati i treball de la sostenibilitat:

De la mateixa manera que en la finalitat anterior, la justificació d'este apartat ja s'ha explicat en el seu apartat corresponent, per la qual cosa en este apartat ens centrem en la base teòrica d'esta finalitat.

Seguint a *Heike Freire (docent, assessora i ponent internacional sobre estos temes, així com autora de, entre altres obres, el manual “Patis vius per a renaturalitzar l'escola, Ed. Octaedre, Barcelona, 2020): “sense voler baixar als usos concrets, una dels avantatges que s'obté de tindre un pati renaturalitzat és guanyar un espai que afavoreix un canvi de ritme, un reequilibrar l'atenció”. “Estar moltes hores en un espai no és natural per a l'humà, que necessita veure's estimulat per l'espai. Canviar d'escenari al pati afavoreix la concentració...si eixe espai és natural”. “Canviar a un espai natural restaura l'atenció i millora les capacitats cognitives i el rendiment acadèmic”. A més, advoca pel canvi de metodologia al qual obliga traslladar una classe a l'espai exterior d'un pati renaturalitzat: “Necessitem provar altres formes”, “provar metodologies més participatives”. “Fora no treballes igual que dins, necessites que les persones participen molt més”. Segons l'experta, el treballar tant dins del centre com en l'exterior afavoreix que es realitzen “una projecció pedagògica” que “permet construir coneixements molt més interessants que vagen del concret a l'abstracte”..

A més, en la guia “Patis silvestres” (Ed. *Basurama, Coordinada amb *Dpto. d'Educació Ambiental de l'Ajuntament de Madrid) en el seu capítol dedicat a “Emergència climàtica, la seua relació amb els patis i la vinculació amb la xarxa de patis verds” per Alberto *Slocker (biòleg i educador ambiental. Programa Educar hui per un Madrid més sostenible), s'indica que:

“Ja coneixem la influència de la naturalesa i la biodiversitat en la salut. Els seus beneficis psicosocials són enormes, i estos es veuen augmentats quan es tracta de població infantil, ja que es troba en les fases inicials del seu desenvolupament físic i psicològic. La naturalesa a l'entorn d'aprenentatge, a més de fomentar l'activitat física tonificant, col·labora en la disminució de l'estrès i evita problemes com l'ansietat o la depressió. També és un recurs educatiu que, mitjançant aprenentatge significatiu basat en l'experiència, pot contribuir a entendre conceptes crucials com el pas del temps a través de les estacions, o fins i tot la concepció de la mort”.

- Però “renaturalitzar” els patis de les escoles té implicacions més enllà de la població infantil. Convertir els patis monòtons, coberts de ciment, en llocs *biodiversos i heterogenis ajuda a fer front als problemes ecològics més importants als quals s'enfronta el planeta hui dia: l'emergència climàtica i la crisi de biodiversitat. Com és d'esperar, implementar el nou paradigma de patis escolars naturalitzats serà més efectiu com més gran siga l'escala que abaste. Una estratègia regional referent a això pot ajudar a connectar a les poblacions d'éssers vius que actualment es troben aïllats i amenaçats. També ajudaria a mitigar els efectes del canvi climàtic sobre la població. No obstant això, actuacions d'este tipus a petita escala, només unes desenes de metres, també poden tindre un efecte beneficiós significatiu”...

- “...Un altre dels beneficis dels patis verds és la millora de la qualitat de l'aire, almenys en la xicoteta escala de l'entorn escolar. Ha sigut demostrat per diversos estudis l'efectivitat de la vegetació com a embornal de CO₂, NO₂ i altres gasos contaminants i nocius per a la salut. A més, esta efectivitat s'incrementa quan es tracta de partícules contaminants de major grandària com el carbó derivat del trànsit viari. Reduir l'exposició de la infància a la contaminació del trànsit ha de ser prioritari, sobretot, en espais on l'activitat física s'incrementa, com són els patis de les escoles”...

- “...Finalment, existeix un tipus de contaminació que poques vegades es té en compte, però les afeccions de les quals a la salut i al desenvolupament de la infància són tremendament significatives: la contaminació acústica. Es fa cada vegada més necessari aïllar els centres educatius del soroll provocat pel trànsit i altres activitats urbanes. Per a això, es poden utilitzar barreres físiques en els límits que envolten les escoles d'origen vegetal o també artificial”.

- “A continuació, es mostren diversos tipus d'actuacions que s'han de tindre en compte als patis de les escoles amb la finalitat d'esmoreir els efectes de l'emergència climàtica i la crisi de biodiversitat:

- Incrementar la infiltració de l'aigua procedent de l'escorrentia. "Els paviments impermeables que s'utilitzen en l'actualitat als patis de les escoles han de ser modificats per a afavorir la infiltració. Existeixen paviments artificials que permeten esta infiltració, no obstant això, els sòls naturals amb vegetació contribueixen, al seu torn , a la depuració de l'aigua i també a la reducció de CO₂ i altres gasos d'efecte d'hivernacle".
- Proveir de zones d'ombra i limitar la radiació solar.... A més de les diferents maneres d'aconseguir ombra de manera artificial (tendals, pèrgoles, etc.) l'especialista ens proposa: "Per a reduir l'absorció de la radiació per part del paviment, és aconsellable utilitzar paviments de colors clars o sòls amb vegetació la transpiració de la qual de les fulles col·laboren a disminuir la temperatura superficial".
- *Reverdiment de zones d'ús menys intensiu. En aquells llocs on l'activitat de les xiquetes i xiquets no siga massa intensa, es recomana l'increment de vegetació".
- "Existeixen multitud d'altres mesures que poden afavorir l'establiment de biodiversitat i l'adaptació i mitigació del canvi climàtic al pati escolar. Per exemple, la utilització de fusta morta per a la construcció d'infraestructures de joc, la creació de jardins verticals, o la instal·lació de refugis de fauna. Totes elles, a més de contribuir a millorar la salut ambiental, són un perfecte recurs didàctic".

3.2 Metodologies actives emprades.

L'aplicació d'aquest projecte, ens donaria l'oportunitat de continuar potenciant l'aplicació de metodologies actives que augmenten l'autonomia de l'alumnat en els seus aprenentatges tant dins com fora de l'aula, aprofitant les diferents infraestructures del centre per a crear espais d'aprenentatge amb una estètica cuidada i una enorme funcionalitat didàctica i pedagògica.

Com diem, en el nostre centre ja utilitzem una metodologia activa a l'aula en les dos etapes educatives, comptant amb una metodologia basada en espais d'aprenentatge; i aprenentatge cooperatiu amb situacions d'aprenentatge basades en Unitats Didàctiques Integrades en Ed. Primària, comptant pràctiques que faciliten la interacció i el treball cooperatiu amb participació de la comunitat educativa (participació de familiars en grups interactius, participació de les famílies en activitats educatives concreta per a l'alumnat...).

L'aplicació del present projecte té contemplada la participació directa de representants de tota la comunitat educativa i agents de l'entorn en un procés molt il·lusionant de transformació dels espais exteriors que reuneix un gran valor pedagògic que tindrà un alt impacte tant en el desenvolupament de les competències clau de l'alumnat com en la millora de la convivència en el centre.

Per tant, el Projecte que presentem està relacionat amb les metodologies actives i la cooperació des de tres punts de vista que per a nosaltres i nosaltres són necessàriament complementaris:

- D'una banda, la posada en marxa d'aquest Projecte no seria aïllada o puntual, sinó que “abraçarà ” i complementarà el procés de canvi metodològic i de Projecte Educatiu en el qual estem immersos punt en l'etapa d'Educació Infantil com en la d'Educació Primària. Els espais exteriors que crearem seran la continuïtat dels aprenentatges iniciats a les aules, convertint el pati en una aula més, una aula viva amb enormes possibilitats.
- En eixe esforç per aconseguir aprenentatges més significatius i profunds comptant amb la iniciativa, els interessos, les diferents capacitats i l'activitat de l'alumnat com a motors de la construcció d'este , l'exemple de la resta de la comunitat educativa ha de ser el mateix (d'il·lusió, d'optimisme, de confiança en les seues possibilitats, de cooperació entre el professorat i les famílies...).
Per això, el projecte també va en la línia de la cooperació que tenim entre el professorat. És més, el projecte té precisament la vocació de multiplicar la participació de tota la comunitat en activitats quotidianes, per al que ens organitzarem en Comissions mixtes per a la presa de decisions i grups de treball cooperatiu en els quals participaran també agents de l'entorn pròxim.

El primer pas ha sigut la creació d'una Comissió del Projecte entre el professorat del claustre que voluntàriament s'han unit a la coordinadora del mateix per a col·laborar a donar forma i redactar-lo, així com per a gestionar les diferents actuacions necessàries per a la present sol·licitud. El següent pas serà incorporar en esta Comissió a l'alumnat i les seues famílies (formant una Comissió mixta) per a aconseguir una participació directa de tots els membres de la nostra comunitat educativa en el procés.

- Finalment, el projecte està fonamentat en l'estímul, la facilitació, la realització i la posada en marxa de projectes d'innovació educativa en el nostre centre, que es gestarà amb la cooperació d'altres centres educatius i que, una vegada finalitzada l'aplicació, puguen ser extrapolables a través de la cooperació amb centres educatius pròxims, possibilitant l'intercanvi de bones pràctiques. Volem fomentar la cultura de la innovació educativa en el nostre col·legi, en l'equip docent, en l'alumnat i en definitiva en tota la nostra comunitat educativa.

En definitiva, el projecte de “Somiar desperts- el nostre pati ideal” serà la pedra angular d'este gran projecte de canvi ja en marxa en la nostra comunitat educativa i la carta de presentació del centre a les/us conciutadanes/us de Santa Pola que ens observen a través de les dos finestres (des de la porta del col·legi i de manera digital), mostrant clarament la nostra identitat pedagògica, el compromís, la il·lusió i la vocació que tenim per l'Educació.

4.Sostenibilitat.

4.1 Viabilitat.

En quart lloc, acreditem la viabilitat i autonomia del projecte, mostrant com farem un ús responsable dels recursos, ja que un dels pilars de la transformació dels espais exteriors serà la naturalització de part del pati (aproximadament un 30% de la superfície del mateix) comptant amb la creació de diferents zones elaborades amb elements naturals (diferents textures en sòl degudament protegides, materials reciclats...), la qual cosa aportarà al pati un aspecte més natural, reduirà la radiació del sol en el ciment, millorarà la qualitat de l'aire que respirem, donarà la possibilitat de realitzar diferents activitats a l'aire lliure al pati, a descansar (zona natural, tranquil·la i més activa), a conèixer de primera mà la importància de la naturalesa i la seua cura.... En definitiva, ens aportarà molt benestar tant a nivell físic com mental i social.

Considerem que el nostre projecte és viable degut, bàsicament, a les següents raons:

- Com s'ha explicat amb anterioritat, disposem d'uns espais tant dins de l'edifici com sobretot exteriors amplis per a l'alumnat que tenim i molt aprofitables per a posar en marxa la creació dels espais d'aprenentatge que s'expliquen en els posteriors apartats de "Recursos" i de "Organització d'espais".
- Ja comptem amb experiència en el centre realitzant activitats relacionades amb l'hort escolar.
- Ja tenim contacte amb l'Ajuntament i amb altres agents externs per a estos aspectes.
- Hi ha moltes experiències en les quals l'Ajuntament ha col·laborat amb les obres necessàries.
- Estem en contacte també ja amb agents externs. Per exemple, el centre col·labora amb Associacions de l'entorn.
- Hi ha disponibilitat a l'entorn de diferents agents per a nodrir el projecte (alguns d'ells relacionats amb la diversitat funcional).
- Les famílies ja participen en activitats del centre. Encara que, com diem, volem millorar en este aspecte enfortint la comunitat educativa.
- La cultura del centre també és un pilar per a això, amb l'organització sistemàtica de la Docència Compartida a nivell de centre, consciència, polítiques i pràctiques inclusives.
- Ja tenim Espais d'Aprenentatge a les aules i hem començat amb la creació d'algun fora de les mateixes en zones comunes que ja és utilitzat per l'alumnat.
- Com s'haurà apreciat amb anterioritat, ja hem començat ja a fer un diagnòstic de la situació.
- A més, hem començat a posar en marxa actuacions dins de les possibilitats actuals per a fer els patis més inclusius i coeducatius.
- I, el més important, tenim tota la il·lusió i motivació de tot el nostre alumnat, de l'Equip d'Orientació, de l'Equip Directiu i de la resta del professorat, comptem amb el suport i participació de tot el Claustre, amb una meravellosa Comissió inicial per al projecte, amb el suport del Consell Escolar i de l'AMPA del centre.

4.2 Perdurabilitat.

A més, com veurem a continuació, garantim la sostenibilitat al llarg del temps a partir de pràctiques pròpies del projecte d'innovació i que seran incorporades a la cultura del centre, quedant este procés reflectit en els documents del mateix (PAC, PGA i PAM):

El nostre projecte, lluny de ser un fet aïllat, circumscrit a un només dos cursos, crearà una estructura sostenible i duradora en el temps. Per a això, el més important és que ho inclourem en els nostres Projectes d'organització del centre i, a més de les interessants aportacions de la resta del professorat que tenim este curs, ens recolzem en el nostre professorat definitiu en el centre que, de la mateixa manera, sent passió per l'Educació i està molt il·lusionat amb este projecte. L'Equip Directiu, el membres de la comissió de patis i la coordinadora d'aquest projecte, son professorat definitiu al centre.

Tot i que el nostre centre es gran amb 3 i 4 línies, el bon clima de treball que tenim "molt familiar", assegurem la continuïtat i perdurabilitat del Projecte.

De manera complementària, volem que este Projecte siga un punt de partida que possibilita la inclusió efectiva i extensa de les famílies en les activitats del centre ja que, en estos moments, la participació es produeix en moments i activitats puntuals proposades pel professorat, no a un treball directe en activitats quotidianes.

Intentem articular un Projecte que entusiàsme, que fomenti la reflexió de tots els sectors de la nostra comunitat educativa per a millorar la convivència, la inclusió, l'eliminació dels estereotips de gènere, el contacte amb la naturalesa i la potenciació de la sostenibilitat, a través de les activitats del nostre pati i la resta d'Espais d'Aprenentatge en zones comunes que crearem.

Com s'ha explicat amb anterioritat, el nostre compromís amb el Projecte va més enllà d'assegurar la perdurabilitat. El que pretenem és que done sentit a la resta del Projecte Educatiu del centre (basat ja en la inclusió, la convivència, la igualtat i el plurilingüisme), que aporte coherència als aprenentatges iniciats a les aules convertint a l'espai exterior en una aula més, potenciant l'aprenentatge actiu que genera la nostra metodologia, li aporte un valor més experiencial i autèntic, ens connecte més amb la resta de la comunitat i de la localitat, ens faça cada curs més inclusives/us, ens reconnecte amb la naturalesa de nou...

4.3 Recursos.

Hi ha una part del projecte destinada a crear espais d'aprenentatge en espais comuns de l'edifici ci i l'altra part fonamental del mateix és dotar l'espai dels patis que tenim d'una sèrie d'espais variats.

Seguint la ja citada "Guia de patis coeducatius", s'elaborarà un pati equilibrat amb tres zones: natural, tranquil·la i més activa. Inicialment, proposem els espais d'aprenentatge al pati que detallem a continuació amb els següents recursos:

- Zona natural (aproximadament el 30% de la superfície del pati): zona de plantació de plantes aromàtiques a unes de les parets llargues del pati d'infantil, hort vertical amb palets i jardineres grans i creació d'una gran zona natural al pati primària (utilitzant sempre productes naturals com a troncs de fusta, etc.). Les zones comptaran amb reg per degoteig i es col·locaran cartells realitzats per l'alumnat amb els productes plantats en diferents idiomes i comptant amb la imatge i el pictograma. Per a l'elaboració d'esta zona ens basarem principalment en el manual "Patis vius per a renaturalitzar l'escola" *coord. *Heike Freire (Ed. Octaedre, Barcelona 2020) i en la guia "Sembra verdura i arreplega cultura".
- Zona tranquil·la (aproximadament el 30% de la superfície del pati): creació del *Bibliopati (baix de l'abre gran amb obra d'infantil) creació d'una zona de tertúlia al pati de dalt d'infantil (on està la gestpa) i al pati de primària creació de zones de descans amb disponibilitat de sol i teulada tant al pati xicotet com al pati gran (amb taules tipus pícnic). Creació de una zona de jocs de taula al pati de primària, un arener on estan les pedres (al pati de dalt d'infantil amb coberta que deixe respirar l'arena). Posar gronxadors als arbres, zona de diferents textures en el sòl (elements naturals). Pintura vertical tant al pati d'Infantil com al pati de primària (pissarres, zones de paper continu o un altre material similar), exploració de sons en paret "paret musical" (al costat de l'arener), joc simbòlic baix dels tendals d'ombra que tenim posats i exploració de la numeració. Posar més bancs per a convertir-los en espais per al desenvolupament d'habilitats socials i resolució de conflictes.
- Zona més activa (aproximadament el 30% de la superfície del pati): Rocòdrom al pati primària (aprofitant la millora de la paret decorada amb la qual ja comptem) i minirocòdrom al pati d'infantil, ball (amb aparell de música portàtil), Ping-pong (al pati de primària), xicotet circuit de psicomotricitat (al pati de baix d'infantil)

Zona de vehicles (en les dues parts de passadissos d'un pati a altre d'infantil) Al pati gran.

Deixarem les pistes multiesport al pati gran de dalt de primària (pista de futbol sala, bàsquet...) potenciant la realització d'activitats com el *Colpbol, *Bàdminton... de manera inclusiva i coeducativa). Als patis de primària, dotarem el pati amb una caixa de recursos materials i que l'alumnat puga agafar prestat en el temps d'esbarjo (fomentant l'autogestió i la responsabilitat). Al pati de l'alumnat de Ed. Infantil els materials serien no elaborats i formarien part de les diferents provocacions dels mateixos espais explicats en l'apartat de la zona tranquil·la (arenara, diferents textures en el sòl, espai simbòlic, etc.). Finalment, en la superfície del pati de primària (baix) elaborarem jocs tradicionals pintats en el sòl, per exemple, circuits de xapes, *twister, diana, cercles de tir... i incorporarem entre ells jocs tradicionals valencians).

4.4 Organització d'espais..

Tal i com apareix a l'annex adjunt d'aquest projecte, disposem d'un pla del pati elaborat amb les diferents zones del pati que ens plantegem crear.

Zona natural:

Al pati d'infantil (baix):

Zona de plantació de plantes aromàtiques a una banda de la tanca i l'hort vertical amb jardineres.

Zona tranquil·la:

Al pati d'infantil (dalt)

Zona de descans on estan els arbres i la gespa artificial taules de pícnic i gronxadors als arbres.

Arener a la zona on estan les pedres.

Zona de joc simbòlic baix dels tendals

Zona de pintura vertical (al costat de de gronxadors).

Zona d'exploració de sons en paret "paret musical" (al costat de l'arener).

Zona de descans.

Al pati d'infantil (baix):

*Bibliopati (baix de l'arbre gran)

Al pati de primària (baix):

Zona de tertúlia al costat del bancs amb taules de pícnic.

Creació de zona de jocs de taula.

Zona de pintura vertical i en taula o sòl.

Zona més activa:

Al pati d'infantil (baix):

Xicotet circuit de psicomotricitat (al costat del parc).

Zona de vehicles al llarg del pati i d'un pati a altre.

Al pati d'infantil (dalt):

Rocòdrom xicotet a les paret a continuació de la de música (on està actualment una canastra)

Al pati de primària (baix)

Al fons al costat de la porta: zona de ping-pong

Zona de música i ball al costat de la porta principal d'eixir al pati a la dreta.

Zona de Rocòdrom i material per a l'activitat física funcional a continuació (paret que ja està pintada).

Al pati de primària (dalt)

Zona de multiesport (potenciant activitats com el *Colpbol, *badminton... i treballant les normes per a la pràctica d'altres esports de manera inclusiva i coeducativa).

Zona de jocs tradicionals (pintats en el sòl: circuits de xapes, sambori, *twister, diana, cercles de llançament, jocs tradicionals).

5. Transferència:

5.1 Actuacions transferibles a altres contextos.

El nostre Projecte es transferirà de forma de diferents maneres:

- La primera transferència serà la que s'arregle en el Pla de transició de l'etapa de E. Primària amb la de E. Secundària. La implementació del nostre projecte "Somiar desperts – el nostre pati ideal" permetrà la coordinació de la part natural i les actuacions relacionades amb la sostenibilitat del nostre Projecte amb l'institut de secundària al qual està adscrit el nostre alumnat, així com la necessària possibilitat de donar continuïtat a esta nova concepció d'utilització dels espais del pati com a Espais d'Aprenentatge més inclusius i coeducatius.
- D'altra banda, dins del mateix Projecte ja incloem la coordinació amb altres centres amb projectes similars d'Elx i d'Alacant, així com entre l'alumnat. Podrem fer intercanvis d'experiències entre nosaltres/us, incorporar activitats exitoses d'altres centres, etc. D'aquesta manera, un altre alumnat es pot beneficiar de les nostres idees i el nostre de les idees d'unes altres/us.
- Participaran també les famílies, a la qual arribaran els canvis que es produïsquen en els ambients i els aprenentatges generats en els mateixos per les seues filles i fills. Les famílies col·laboraran, tant en el seu inici com en la seua realització, en la seua reflexió i valoració processual per a implementar millores i avaluació final dels resultats.
- Un últim abast serà la possibilitat de transferir els resultats no solament a la comunitat educativa sinó també a tots els ens que s'encarreguen de distribuir les experiències innovadores en el camp de l'educació. D'esta manera, pedagogs i autors de diverses matèries, formaran part del nostre projecte, fent visibles i realitzant constructius juís de valor, de les nostres pràctiques innovadores, per a afavorir la seua aplicació en altres contextos educatius semblants.
- Finalment , l'abast motivacional que tindrà per a l'alumnat del centre per haver sigut partícip i agent actiu dels canvis que es produiran en tot el centre.

5.2 Pla de difusió.

Des de la Comissió inicial de professorat que ja hem format, tenim clar que és necessari que la difusió i la comunicació del projecte ha de ser present durant tot el projecte per a aconseguir la implicació del màxim de persones possibles i donar visibilitat a les nostres accions (comptant sempre amb les degudes autoritzacions per part de les/us participants). Els mecanismes previstos per a això a nivell inicial són:

- La pàgina web i xarxes socials del CEIP. Doña Vicenta Ruso.
- Cartells informatius
- Circulars digitals per a la nostra comunitat educativa.
- Contacte via e-mail, telefònica i visites als centres col·laboradors a nivell inicial (ja planificat).
- Contacte amb el *CEFIRE per a aconseguir la difusió que siga idònia i factible.
- Contacte amb l'Ajuntament de Santa Pola i entitats locals...

- Proposarem la creació d'un perfil d'Instagram en el qual puguem compartir l'experiència i puguem seguir i ser seguits per centres educatius que ja tinguen en marxa o estiguen posant en marxa un projecte similar.
- Etc.

A més, pel fet que es tracta d'un projecte que durarà dos cursos escolars, som conscients que hem de fer un treball de comunicació per a mantindre l'energia i la motivació inicials, per la qual cosa (a més de les assemblees, les reunions de la comissió mixta i els Claustres) establirem un calendari de comunicacions perquè totes/us les/us participants estiguen motivades/us, tinguen clar en tot moment i de forma repetida l'objectiu final, el punt del procés en el qual ens trobem, reconèixer-nos el que ja hem aconseguit i els passos que falten per a acabar d'aconseguir l'objectiu final.

De manera complementària tenim previst que, durant les jornades de treball comunitari, seran les/us pròpies/us alumnes/as els qui faran de reporteres/us: fomentant així l'expressió de totes/us de manera simpàtica i aportant-nos, sobre el mateix procés, el seu punt de vista.

5.3 Participació en jornades, congressos, seminaris relacionats amb la innovació, la millora educativa i la cooperació docent.

Des de la Comissió inicial de professorat d'este projecte, pel que respecta a la participació en activitats formatives relacionades amb la innovació, la millora educativa i la cooperació docent, estem obertes/us a la mateixa en un doble sentit:

- En virtut de les necessitats que anem observant en la posada en pràctica d'este, a més de la coordinació ja iniciada amb altres centres docents que ja han passat pel punt en què nosaltres/us ens trobem i tornar a sol·licitar participar el curs que ve com a centre "observador" en centres que oferisquen l'explicació d'experiències similars, valorarem les necessitats que tinguem de participar en activitats formatives (jornades, congressos, seminaris...) relacionats amb la transformació dels espais exteriors en espais d'aprenentatge inclusius, naturals i coeducatius. En estos moments estem estudiant guies i manuals sobre aquest tema (alguns d'ells citats en la present sol·licitud).
- D'altra banda, una vegada finalitzem l'aplicació del nostre projecte en 2026, també podríem participar alguns/as de nosaltres/as com a ponents en espais en els quals puguem compartir amb unes altres/us companys/as la nostra experiència. Per exemple, la creació d'un seminari amb la participació de centres de diferents centres que tinguem en marxa un projecte similar seria molt interessant. Per a això, com fem cada curs des del CEIP. Doña Vicenta Ruso, estarem en contacte amb les assessores del *CEFIRE d'Elx des del primer moment de manera que puguem anar valorant totes les possibilitats i ens acompanyen en el procés.

6. Participació:

En sext lloc, quant a la participació, destaquem que el Projecte fomenta la participació de tota la comunitat educativa i altres agents de l'entorn sociocultural del centre, a més de la cooperació entre totes les possibles parts implicades, propiciant les aliances, la comunicació i la transferència del projecte amb altres centres educatius.

Un dels pilars que sostenen el projecte és la participació de representants de tota la comunitat i altres agents de l'entorn (localitat de Santa Pola i zona pròxima) des de la fase de diagnòstic de la situació i plantejament de la necessitat, a la d'aplicació progressiva del canvi i la realització de cadascuna de les activitats educatives amb l'alumnat que comporta.

Finalment, treballarem en xarxa amb altres centres que ja han iniciat un procés de transformació similar dels espais exteriors.

Per a aconseguir-ho, detallem les següents actuacions:

6.1 Participació del professorat

L'Equip Directiu del centre participarà en la creació del Projecte, en l'anàlisi de la realitat, en la determinació de les necessitats, així com en la col·laboració i la supervisió de l'execució de totes i cadascuna de les actuacions d'este.

El projecte compta amb una persona coordinadora (mestra d'infantil) que tindrà les següents funcions:

- Elaborar el projecte amb la col·laboració de l'Equip Directiu i la Comissió inicial de professorat.
- Explicar-ho al Claustre i al Consell Escolar amb la col·laboració de l'Equip Directiu.
- Planificar, organitzar i realitzar el seguiment de les diferents actuacions.
- Coordinar les diferents reunions i assemblees entre els agents implicats en el projecte.
- Actuar com a nexa d'unió entre els diferents agents.
- Coordinar l'avaluació processual i final de la posada en marxa del projecte amb la col·laboració de l'Equip Directiu i la Comissió inicial de professorat.

El professorat de la Comissió inicial tindrà una participació més intensa i la resta del professorat del centre més de col·laboració en la posada en marxa de les diferents actuacions com es detallarà més endavant. Bàsicament:

1a fase (participació del professorat):

- Participació en l'Assemblea inicial al costat de les/us representants de la resta de la comunitat educativa. Redacció del projecte "Somiar desperts – el nostre pati ideal dirigit a la creació d'espais exteriors inclusius, naturals i coeducatius en un CEIP".

- Formació i assessorament per centres pioners en esta mena de projecte o projectes similars.
- Observació de l'alumnat durant en temps de pati.
- Detecció i definició de les necessitats.
- Difusió del projecte a la resta de la comunitat educativa (sensibilització i motivació) generant sinergies de debat i reflexió conjunta.

I com a part de la Comissió mixta:

- Planificació de reunions.
- Creació de subcomissions per a treballar els diferents aspectes del projecte (zona natural i sostenibilitat, coeducació i inclusió) així com grups de treball cooperatiu per a per a elaborar els espais al costat de les/us professionals necessaris/as i altres agents externs.
- Dinamització del projecte amb la resta de la comunitat. 2a fase (participació del professorat):

- Participació activa en el disseny dels diferents espais.
- Programació i posada en marxa de les activitats amb l'alumnat en virtut del nivell acadèmic (sostenibilitat i hort, coeducació i inclusió) relacionades amb els diferents espais creats (inclosa l'explicació prèvia i el treball de les normes de cadascun dels espais).
- Avaluació del projecte a través de reunions de *COCOPE i Claustres.
- Comunicació periòdica de l'objectiu final, del punt en el qual ens trobem i del que ens queda per davant (de la Comissió de professorat inicial del Projecte i l'Equip Directiu a la resta de professorat del centre).

- Celebració de la consecució dels objectius programats i agraïment als agents implicats.
- Elaboració d'una memòria amb noves propostes de millora per a anys successius. I com a part de la Comissió mixta:

- Planificació i organització de diferents assemblees.
- Participació activa en el disseny dels diferents espais formant part dels grups de treball.
- Organitzar l'execució de les activitats programades per cada grup de treball.
- Avaluació del projecte mitjançant la redacció d'una memòria.
- Comunicació periòdica dins de la Comissió mixta de l'objectiu final, del punt en el qual ens trobem i del que ens queda per davant com a comunitat.

-Celebració de la consecució dels objectius programats agraïnt als diferents agents implicats la seua participació (alumnat i famílies).

6.2 Participació de la comunitat educativa i altres agents de l'entorn sociocultural.

Alumnat:

A nivell previ: Ja ha realitzat l'activitat "El nostre pati", participat en el Consell Escolar (representants) i en el vídeo de presentació que incloem (representants de les dues etapes).

1a Fase:

- Assemblees de delegats/as.
- Valoració de les necessitats.
- Detecció de les dificultats.
- Participació en l'Assemblea inicial al costat de les/us representants de la resta de la comunitat educativa.

I com a part de la Comissió mixta:

- Col·laboració en la planificació de reunions.
- Col·laboració en la creació de subcomissions per a treballar els diferents aspectes del projecte i grups de treball.

Col·laboració en la dinamització del projecte.

- 2a Fase:

- Participació activa en el disseny dels diferents espais a través de cartellera, dibuixos, plans, maquetes, etc. Estos treballs formaran una exposició oberta a tota la comunitat, juntament amb el pla del Projecte elaborat pel pare arquitecte i una breu explicació del mateix amb imatges.
- Participació activa en la creació dels espais implementant valors coeducatius i inclusius en les seues accions (activitats plantejades per la persona tutora dins de la globalitat del Projecte).
- Realització de les activitats programades per a ells/as en virtut del nivell acadèmic (sostenibilitat i hort, coeducació i inclusió) relacionades amb els diferents espais creats (inclosa l'explicació prèvia i el treball de les normes de cadascun dels espais).
- Gaudi i aprenentatge en tots els espais del pati creats a cada moment d'esbarjo, concorde a les normes treballades, mostrant responsabilitat i respecte pels materials, el manteniment dels espais i per les/us companyes/us.
- Avaluació del Projecte a través de les assemblees de delegats/as.

- Celebració de la consecució dels objectius programats i agraïment als agents implicats (companyes/us, professorat i famílies).

I com a part de la Comissió mixta:

- Col·laboració en la planificació de reunions.
- Participació en les subcomissions per a treballar els diferents aspectes del Projecte (Inclusió, Coeducació i Sostenibilitat-Hort) i de grups de treball per a crear els espais al costat del professorat i els/as professionals necessaris/as i altres agents externs.
- Col·laboració en l'avaluació del projecte mitjançant la redacció d'una memòria.
- Celebració de la consecució dels objectius programats agraïnt als diferents agents implicats la seua participació.

Famílies:

1a Fase:

- Participació en l'Assemblea inicial al costat de les/us representants de la resta de la comunitat educativa.
- Coordinació amb la comissió de patis a través de la participació de l'AMPA..
- Assistència a les reunions planificades. I com a part de la Comissió mixta:
- Col·laboració en la planificació de reunions.
- Col·laboració en la creació de subcomissions per a treballar els diferents aspectes del Projecte i grups de treball.
- Col·laboració en la dinamització del projecte.

2a Fase:

- Assistència a les diferents reunions de tertúlies dialògiques sobre els espais de joc en un centre educatiu.
- Participació activa en el disseny dels diferents espais formant part de les subcomissions i grups de treball aportant els seus coneixement tècnics.
- Avaluació del projecte a través d'assemblees i reunions incentivades per l'AMPA i el centre a través de la seua representació en el Consell Escolar.
- Celebració de la consecució dels objectius. I com a part de la Comissió mixta:
- Col·laboració en la planificació de reunions.

- Participació en les subcomissions per a treballar els diferents aspectes del Projecte (Inclusió, Coeducació i Sostenibilitat-Hort) i de grups de treball per a crear els espais al costat del professorat, l'alumnat, els/as professionals necessaris/as i altres agents externs.
- Col·laboració en l'avaluació del projecte mitjançant la redacció d'una memòria.
- Col·laboració en la dinamització del projecte.

Altres agents:

1a Fase:

- Ajuntament i entitats locals: participació en l'Assemblea inicial al costat de les/us representants de la resta de la comunitat educativa. De manera prèvia, se'ls informarà del nostre Projecte perquè ens assessoren i orienten sobre els aspectes legals per a aconseguir els permisos necessaris i els recursos materials i humans que estiguen al seu abast.
- Professionals d'empreses: contacte amb el centre i valoració inicial del treball a realitzar.
- Altres centres escolars: coordinació inicial d'experiències i activitats. Programació d'activitats conjuntes al llarg dels dos cursos.
- Associacions de la zona, alumnat de *CF de jardineria i floristeria i tallers d'ocupació (diversitat funcional). contacte amb el centre i acord sobre les activitats a realitzar en relació amb el Projecte.

2a Fase:

- Ajuntament i entitats locals: participació activa en el disseny dels diferents espais formant part de les subcomissions aportant els coneixements tècnics. Participació activa en la creació dels diferents espais. Avaluació del projecte a través de la seua representació en el consell escolar del centre.
- Professionals: realització de les activitats planificades.
- Altres centres escolars: Alumnat de FP de jardineria i floristeria i de tallers d'ocupació (diversitat funcional): realització de les activitats planificades.

6.3 Estratègies i actuacions relacionades amb el treball cooperatiu.

Com hem avançat en apartats anteriors, en la nostra proposta pedagògica som un centre compromès amb l'Aprenentatge Cooperatiu:

- En Educació Infantil: treballem amb reunions assembleàries, espais d'aprenentatge a elecció lliure de l'alumnat cada dia amb material manipulatiu i visual. En totes les activitats, l'alumnat treballa en equips. A més, incorporem les bases del futur aprenentatge cooperatiu i la base de la metodologia és *socioconstructivista.

- En Educació Primària: treballem amb reunions assembleàries, espais d'aprenentatge amb material predominantment manipulatiu i visual, estructures i tècniques d'aprenentatge cooperatiu dins i fora d'unitats didàctiques Integrades i grups interactius. També realitzem activitats individuals.
- La distribució de l'aula està unificada per cicles i és coherent des dels 3 anys fins a 6é de Primària.
- La jornada tipus està unificada a nivell d'etapa i és coherent des dels 3 anys fins a 6é de Primària.

L'aposta del centre per una proposta metodològica en el qual el protagonisme està en l'activitat de l'alumnat en la construcció dels seus propis aprenentatges ha de ser un model del mateix professorat cap al seu alumnat. Per això ens organitzem en Comissions de treball i organitzem la Docència Compartida a nivell de centre, amb bastants sessions en cada nivell amb dos mestres/us a l'aula.

A més, també proposem treballar cooperativament amb les famílies, en activitats més puntuals i amb l'inici dels grups interactius.

Per tant, este Projecte no podia encarar-se d'una altra manera per part nostra, sinó de manera cooperativa:

- Comissió de professorat.
- Comissió mixta amb famílies i alumnat.
- Subcomissions i grups de treball mixtos.
- Cooperació amb altres centres, professionals i agents externs.

7. Inclusió:

7.1 Foment de la igualtat d'oportunitats.

Una de les principals finalitats del desenvolupament del present projecte és potenciar la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa i social, a través de diferents pràctiques educatives en espais diversos i contextualitzats en les característiques del centre, de l'entorn i de l'alumnat.

Com es podrà apreciar, una de les bases del projecte és dotar d'un caràcter coeducatiu als espais del pati, fomentat la igualtat en l'accés, la participació i els aprenentatges de tot l'alumnat.

D'altra banda, en la transformació dels espais exteriors a les aules eliminarem les barreres existents per a potenciar la inclusió educativa i social de l'alumnat amb diversitat funcional del centre facilitant al seu torn l'accés de l'alumnat amb desconeixement de l'idioma, basant-nos en l'aplicació dels principis i les pautes del *DUA (Disseny Universal d'Aprenentatge) fora de les aules i, entre les principals actuacions per a aconseguir-ho, l'elaboració de directoris, indicadors i cartells (els tres amb diferents formes de representació i amb les tres llengües del centre: llengua valenciana, castellana i anglès) per a senyalitzar les diferents zones del centre tant de dins com de fora de l'edifici, les aules i els despatxos seguint el mètode PEANA (Tamarit i Cols.).

Com s'ha avançat de manera més breu en l'apartat de "Justificació", seguint el Decret 104/18 sobre Equitat i Inclusió, l'Orde 20/19 sobre l'organització de la resposta educativa inclusiva i la Resolució de 23/12/21 per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de *NEAE i necessitats de compensació de desigualtats, trobem 4 nivells de resposta educativa:

- 1- A nivell de comunitat educativa i centre.
- 2- A nivell de grup-classe.
- 3- A nivell concret amb un/a alumne/a o un grup d'alumnat en virtut de necessitats concretes (professorat ordinari).
- 4- A nivell especialitzat amb alumnat amb *NEAE (atenció de mestres/us especialistes de suport a la inclusió).

Tal com hem explicat, el Projecte que presentem s'insereix en este nivell I de resposta educativa. En este apartat de "Inclusió" detallem el que ens aportarà el mateix en l'enfortiment del nivell I i, per tant, de la inclusió i la igualtat d'oportunitats en el centre educatiu:

- Una major coherència amb la proposta pedagògica que realitzem des de l'interior de les aules.
- La possibilitat de dissenyar espais exteriors dins de l'edifí que suposen la continuïtat de les aules, tenint a més un clima que ens permet treballar a l'aire lliure, amb un aprenentatge que potencie encara més el moviment, l'activitat mental de l'alumnat, l'autodeterminació i la presa de decisions, la capacitat crítica, l'autonomia i la responsabilitat.
- La creació d'Espais d'Aprenentatge i activitats molt variats als patis i dins de l'edifici, la qual cosa potenciarà la igualtat d'oportunitats de participació i aprenentatge de tot l'alumnat.

Una potenciació de les possibilitats de participació de la resta de la comunitat educativa en el centre. S'estrenyerà i multiplicar la relació del professorat i l'alumnat amb la resta de la comunitat (famílies i agents externs), ja iniciada amb els grups interactius i puntualment amb altres activitats que organitzem en el centre (efemèrides, eixides a l'entorn, activitats en el propi centre...) però ara accentuada amb la il·lusió compartida del projecte i el treball cooperatiu que posarem en marxa. Per tant, afavoreix a la igualtat d'oportunitats perquè l'alumnat i les famílies tindran una major possibilitat de participació en la presa de decisions.

- Dins de la participació de les famílies, es potenciarà que es realitze tant de les mares com dels pares (ja que sol ser majoritàriament per part de les mares), tenint en compte també l'existència dels diversos tipus de famílies entre el nostre alumnat.

- A més, potenciarem la participació de persones adultes amb diversitat funcional de manera directa en el nostre centre (Associacions, Tallers d'Ocupació...).

En definitiva, s'optimitzarà la connexió del centre amb l'entorn, amb la localitat de Santa Pola, per a desenvolupar situacions que posen en marxa aprenentatges més autèntics i contextualitzats. Això ja s'ha iniciat també des del nivell II amb el disseny i la posada en pràctica de les *UDIs (Unitats Didàctiques Integrades) com a unitat de programació en Ed.Primària i amb els Espais d'Aprenentatge en Infantil (Minimons, vida pràctica...), no obstant això, amb el desenvolupament d'este Projecte es coordinaran activitats amb el Ajuntament i entitats locals, amb altres centres, amb Associacions de la localitat... s'iniciaran aprenentatges en estos espais d'aprenentatge que tenen relació amb Santa Pola, amb el seu patrimoni històric i cultural, amb el seu medi ambient i ecosistemes naturals (espècies autòctones, per exemple), amb la seua ciutadania, la seua manera de pensar, de sentir i, en definitiva, de viure. El desenvolupament d'este Projecte, ens contagiarà encara més de VIDA i d'IDENTITAT com centre en la localitat.

7.2 Inclusió educativa i social.

En este apartat ens centrarem donar una explicació més detallada de l'aportació del Projecte a la inclusió educativa i social:

La diversitat és molt àmplia (capacitats, personalitat, interessos, sexe, família, cultura, procedència, ètnia, idioma...). És una realitat cada vegada més observable en la societat i, per descomptat, en els centres educatius. La diversitat no és una tasca més, sinó la realitat de la població a educar. Tampoc és una realitat pròpia de part de l'alumnat amb diferències més notòries, sinó que cada alumne i cada alumna tenen un cervell únic, característiques pròpies, punts forts i febles i, per tant, talents i habilitats que oferir a la resta i també dificultats i necessitats pròpies. Estes necessitats es produeixen quan les dificultats individuals es posen en relació amb un determinat context, la qual cosa pot generar una sèrie de barreres per a l'accés, la participació i/o l'aprenentatge que generen limitacions en estos sentits. La mateixa persona, amb les mateixes dificultats en un context diferent, que tinga més en compte la diversitat, trobaria menys barreres i per tant podria accedir millor, participar més i aprendre. Per tant, el que hem de fer és modificar els contextos.

El que pretenem és donar continuïtat des dels espais exteriors a l'atenció i resposta de qualitat que ja oferim al nostre alumnat des de les aules, eliminant estes barreres que es puguin estar donant i oferint varietat d'activitats que responguen als interessos i les necessitats de la totalitat de l'alumnat, és a dir, fent que els espais exteriors s'adaptin a la diversitat i, que al seu torn, aprofiten la diversitat de l'alumnat com a valor verdaderament enriquidor.

Volem aconseguir espais que fomenten el moviment, l'exploració i el descobriment, l'expressió i imaginació, la convivència i tot això en contacte amb la naturalesa i sota el paraigua de la inclusió, de manera que els espais i les activitats siguin accessibles per a tot l'alumnat, trencant estereotips.

Per al disseny dels espais exteriors del centre i, seguint la línia del nou desenvolupament curricular, per a assegurar el seguiment del Paradigma inclusiu, ens hem basat en els principis i les pautes del Disseny **Universal de l'Aprenentatge** (*DUA). Com ja havíem anticipat, en este apartat expliquem amb més detalls les raons i exemples del seguiment dels tres principis del *DUA en el disseny dels espais exteriors a les aules:

1. Oferir múltiples opcions per al compromís/motivació. En primer lloc, captarem l'interès, per exemple, perquè crearem espais amb diferents opcions de joc i activitat al pati i els presentarem creant curiositat i expectació de cara a l'alumnat i la resta de la comunitat i per a això tindrem en compte els interessos de l'alumnat i de les famílies, a més realitzarem aprenentatges autèntics amb Aprenentatge- Servei, ens basarem en la Pedagogia de les cures... En segon lloc, potenciarem el manteniment i la persistència de l'alumnat i les famílies, per exemple, perquè tindrem un objectiu final (projecte), treballarem en equip... i, en el dia a dia de la posada en marxa del projecte, perquè a cada moment l'alumnat triarà on jugar i aprendre, així com incorporarem reptes i materials per al desafiament.... Finalment, fomentarem l'autoregulació i l'autonomia de l'alumnat perquè s'explicaran els jocs i activitats, es practican les activitats amb freqüència, es transmetrà confiança i altes expectatives en les seues possibilitats, etc.
2. Oferir múltiples opcions per a la representació. En primer lloc, facilitarem la percepció, per exemple, amb l'aplicació del mètode PEANA en el centre, la utilització de directoris i indicadors des de l'entrada i la proposta d'activitats lúdiques al pati amb diferents punts d'entrada (narratiu, lògic-quantitatiu, estètic, experiencial, Fundacional-Filosòfic i Soci-cooperatiu), etc. A més, facilitarem l'accés al llenguatge i els símbols amb l'ús de diferents idiomes i la realització d'activitats de lectura relacionades amb el projecte amb suport de lectura fàcil i pictogrames. Finalment, potenciarem la comprensió treballant continguts relacionats amb el projecte de diferents maneres (des de l'aula, practicant i treballant sobre els espais del centre, en l'entorn...), realitzarem mapes conceptuals d'aspectes investigats i treballats en la zona natural- hort, etc.
3. Oferir múltiples opcions per a l'expressió i l'acció. Es potencia les diferents formes d'acció física, per exemple , perquè les activitats seran molt diverses en este aspecte (es potencia diferents formes de moviment i d'acció) i perquè en tot moment els espais seran accessibles per a tot l'alumnat (tenim rampes, ascensor, es crearan senderes per a disminuir un pendent al pati i evitar escales...). En segon lloc, donarem opcions per a diferents formes d'expressió i comunicació, per exemple, perquè el projecte està basat en la teoria de les intel·ligències múltiples la qual cosa ofereix diferents maneres de participar i les activitats són variades quant a la complexitat dels processos cognitius implicats (seguint la Taxonomia de *Bloom, 1956): recordar, comprendre, aplicar, analitzar, avaluar i crear), així com es tindran en compte els diferents idiomes per a poder expressar-se. Finalment, es donaran opcions i millorar les funcions executives i l'autonomia de l'alumnat.

8. Avaluació:

8.1 Pla d'avaluació

El pla d'avaluació del projecte concreta què s'ha d'avaluar, els agents avaluadors, el moment en què s'ha de dur a terme l'avaluació, la relació d'instruments i d'indicadors d'avaluació.

Este pla ens permetrà extraure resultats quantitatius i qualitatius del procés, de la participació i de l'impacte del projecte.

L'avaluació és una fase molt important per a conèixer el grau de compliment dels objectius plantejats, així com per a reflexionar sobre el procés i valorar, tant els aspectes positius com els negatius. La mateixa ens permetrà establir vies de millora de tot allò que no funciona.

Esta avaluació serà globalitzada i se centrarà en analitzar tots els factors que han intervingut en aquest: recursos de tota mena (personals, materials...), implicació de tots els sectors de la comunitat educativa, comunicació...

Es tracta d'un projecte dinàmic que és susceptible de canvis i modificacions en funció de les necessitats que trobem a cada moment.

8.2 Instruments

Per a dur a terme **l'avaluació inicial** (fase de diagnòstic), ens basarem en l'observació directa del temps del pati entre l'alumnat i un registre realitzat pel professorat basant-se en estes observacions realitzades (ja iniciat com hem vist anteriorment). També realitzarem activitats amb l'alumnat encaminades a arreplegar el seu sentir sobre els espais del centre, així com també enquestes a les famílies (ja iniciat com hem vist anteriorment).

Quant a l'avaluació **periòdica** del mateix es realitzarà trimestralment a partir d'una rúbriques o indicadors. Es durà a terme a través de la Comissió del projecte, *COCOPE, comissions de delegats/as. Una reflexió oberta a tots els sectors de la comunitat educativa; alumnat, professorat, famílies...

L'avaluació final es realitzarà a través d'un qüestionari que realitzarà la Comissió del projecte perquè participen tots els agents implicats i poder fer una valoració final d'este.

8.3 Indicadors.

- Grau de desenvolupament en l'execució del projecte:.
- Espais d'Aprenentatge planificats.
- Diferents actuacions amb alumnat.
- Diferents actuacions amb el professorat.
- Diferents actuacions amb les famílies.
- Diferents actuacions de coordinació amb agents externs.

- Diferents activitats d'aprenentatge amb l'alumnat.
- Grau de participació de tots els agents implicats. Alumnat. Professorat. Famílies. Agents externs.
- Dificultats trobades al llarg de la posada en marxa del Projecte.
- Grau de satisfacció de la coordinació del Projecte.
- Grau de satisfacció de la resta de els/as participants amb l'aplicació del Projecte.
- Resultats: Grau de consecució dels objectius plantejats relacionats amb:
La creació dels Espais d'Aprenentatge. La millora de l'accessibilitat cognitiva.
La millora de la inclusió educativa. La millora de la convivència.
La millora dels aspectes coeducatius. La millora del contacte amb la naturalesa.
La millora del desenvolupament de la sostenibilitat.
La millora del desenvolupament de l'alumnat en les diferents competències clau en relació amb els Espais d'Aprenentatge creats (explicat en l'apartat de "Objectius específics").
La millora de la participació de la resta de la comunitat.

8.4 Participació dels agents implicats.

En este apartat detallem la participació dels diferents agents implicats en l'avaluació dels indicadors anteriors:

- Grau de desenvolupament en l'execució del Projecte: Equip directiu, coordinador del Projecte, equips docents i comissió mixta.
- Grau de participació dels agents implicats: Equip directiu, coordinador del Projecte, equips docents i comissió mixta.
- Dificultats trobades al llarg de la posada en marxa del Projecte: Equip directiu, coordinador del Projecte, equips docents i comissió mixta.
- Grau de satisfacció de la coordinació del Projecte: Equip directiu i coordinador del Projecte.
- Grau de satisfacció de la resta de els/as participants amb l'aplicació del Projecte: alumnat, professorat, famílies i agents externs.
- Resultats/Grau de consecució dels objectius plantejats: Equip directiu, coordinador del Projecte i resta del Claustre.

Anàlisi de resultats:

Es tracta d'un projecte obert i flexible que serà avaluat per tota la Comunitat Educativa.

L'avaluació ens permetrà reformular els objectius, reestructurar el seu contingut i establir noves vies d'actuació consensuades per tota la comunitat escolar de cara a la seua perdurabilitat en el temps.

En finalitzar cadascun dels dos anys realitzarem una memòria general que inclourà l'avaluació de cadascun dels agents que han participat.

Avaluarem este projecte a través d'una sèrie d'indicadors de qualitat que ens permetran mesurar l'impacte de les actuacions en la consecució dels objectius en el nostre centre.

Realitzarem un qüestionari per a les famílies, el professorat i l'alumnat per a recaptar la seua opinió, utilitzant la ferramenta de formularis de Google. Esta ferramenta ens permet rapidesa en l'obtenció de les dades i és de fàcil accés per a les famílies.

S'avaluarà inclusió educativa en els diferents espais creats al pati valorant per a això l'efectivitat de les mesures per a facilitar l'accés, l'aprenentatge i la participació.

Analitzarem la contribució dels nous espais i jocs en la millora de la convivència i en l'eliminació dels estereotips de gènere. Per a això utilitzarem un quadre en el qual anotarem el nombre de xiquets i xiquetes que participen en els diferents espais durant l'ús d'estos, a més de tornar a aplicar l'activitat de diagnòstic que apareix en la ja citada "Guia de patis coeducatius" de *REICO, amb la finalitat de valorar com han evolucionat estos aspectes amb l'aplicació del Projecte..

D'altra banda, avaluarem la participació de l'alumnat en contacte amb la naturalesa (activitat en els espais de les zones naturals) així com els aspectes positius de tindre estos espais (des de l'observació i des de la vivència del propi alumnat).

Complementàriament, anirem avaluant la millora de la sostenibilitat en el centre (en relació amb els *ODS), així com la millora del desenvolupament de l'alumnat en les diferents competències clau en relació amb els Espais d'Aprenentatge creats (explicat en l'apartat de "Objectius específics").

Per a finalitzar, avaluarem la millora de la participació de la resta de la comunitat. Per a anar apreciand el procés, realitzarem l'avaluació quantitativa del nivell d'inclusió, coeducació i la millora de la convivència, contacte amb la naturalesa, sostenibilitat i participació de la resta de la comunitat en relació amb els patis, l'última setmana de cada trimestre.

S'utilitzaran com a instruments d'avaluació:

- Registres de participació de l'alumnat en els espais.
- Registres anecdòtics (per al professorat)..
- Llistes d'acarament (per al seguiment d'actuacions realitzades a càrrec de la coordinació del Projecte).
- Rúbriques (per a anar avaluant els aspectes ja explicats):

Anàlisi qualitativa:

- Grau de desenvolupament en l'execució del Projecte..
- Grau de participació dels agents implicats.
- Grau de satisfacció de l'alumnat amb el Projecte.
- Grau de satisfacció del professorat amb el Projecte.
- Grau de satisfacció de les famílies amb el Projecte.
- Grau de satisfacció dels agents externs amb el Projecte.
- Grau de coordinació entre els diferents agents.

- Grau d'efectivitat de les mesures per a afavorir la inclusió de tot l'alumnat en els Espais d'aprenentatge creats.
- Grau d'efectivitat de les mesures adoptades per a millorar la convivència.
- Grau d'efectivitat de les mesures adoptades per a reduir les diferències deguts als estereotips de gènere.
- Grau d'efectivitat de les mesures adoptades per a augmentar el contacte de l'alumnat amb la naturalesa.
- Grau d'efectivitat de les mesures adoptades per a millorar la sostenibilitat en el centre.
- Grau d'efectivitat de les mesures adoptades per a augmentar la participació de tota la comunitat educativa.

Anàlisi quantitativa:

- Nombre de famílies que han participat en el projecte.
- Nombre d'agents externs que han participat en el projecte.
- Nombre de professors/as que han participat en el projecte.
- Alumnat que ha participat en el disseny dels espais.
- Nombre d'alumnes/as que juga i aprèn en les diferents zones (natural, tranquil·la i més activa). Anàlisi de xiques i xics.
- Nombre d'alumnes/as que juga i aprèn en cada espai (coneixement del perfil d'intel·ligències de cada xiquet/a i anàlisi de xiques i xics).
- Nombre de problemes de convivència per trimestre al pati..
- Nombre d'activitats de relacionades amb els *ODS que s'han realitzat en relació amb els Espais d'Aprenentatge creats amb el Projecte.
- Nombre d'activitats que s'han realitzat per a la participació de l'alumnat i les famílies en el diagnòstic de la situació i la presa de decisions que s'ha realitzat.
- Nombre d'assemblees de la Comissió Mixta i dies de Convivència i treball cooperatiu oberts a tota la comunitat educativa que s'han realitzat.

8.5 Impacte del Projecte.

Com s'ha explicat a l'apartat de "Justificació" el projecte està plantejat des d'una necessitat real que tenim com a centre escolar i comunitat educativa, havent sigut detectada esta necessitat pel professorat des de la reflexió realitzada en estructures metodològiques i de participació que apliquem (reunions per a l'organització i el seguiment de la Docència Compartida, Reunions de l'Equip d'Orientació Educativa, del mateix amb l'Equip Directiu, Tertúlies pedagògiques amb tot el Claustre...).

Per tant, considerem que l'impacte serà molt positiu i de vital importància en el nostre dia a dia en el centre, a més de millorar molt el sentit comunitari i la participació de tota la comunitat amb un objectiu comú (alguna cosa que som conscients que hem de millorar).

A més, en tractar-se d'un projecte obert i dinàmic, ens permetrà redirigir accions que vegem que no donen els fruits desitjats.

D'altra banda, l'impacte no es quedarà en la nostra comunitat educativa sinó que arribarà a altres centres i comunitats educatives als quals, amb la difusió que realitzarem, animem i aconseguim moure per a posar en marxa el seu canvi somiat o un canvi similar.

Per tot això, podem imaginar l'impacte que pot tindre l'aplicació del nostre Projecte a curt o mitjà termini i la nostra xicoteta comunitat però, el més bonic de tot, és que no podem calibrar el meravellós impacte que pot tindre el nostre Projecte en un futur per a la societat.

9. Descripció del Projecte:.

A continuació, presentem breument el contingut del nostre Projecte:

A l'hora de planificar els passos a donar per a la transformació ens hem basat en la publicació "10 *PASSOS PER *COMENÇAR A TRANSFORMAR EL PATI DE L'ESCOLA" (FUNDESPLAI, MON ESCOLAR 2017):

1a fase: Anàlisi de la situació dels nostres patis i zones comunes de l'edifici:.

- Com són els espais i quines activitats es realitzen en ells? (dins de l'edifici i al pati).
- Quines possibilitats educatives tenen els espais de l'edifici d'ús comú (zones de corredors, hall, aules dedicades a àrees concretes per a tot l'alumnat...)?
Com podrien complementar estos espais comuns els aprenentatges actius i el desenvolupament competencial que potenciem des de les aules si s'articularen com espais d'aprenentatge (metodologies actives, activitats de processos cognitius d'orde superior de Taxonomia de *Bloom, Instrucció multinivell, autodeterminació i autonomia progressiva de l'alumnat...)?
- La distribució d'espais i activitats dels patis és equitativa entre espais/activitats més actius/as, tranquils/as, de descans i en relació amb la naturalesa?
- La distribució d'espais i activitats és equitativa en totes dues etapes?
- Com són les relacions entre l'alumnat i entre l'alumnat i el professorat als patis?
- On solen jugar les xiques i on els xics als patis? (activitat amb l'alumnat sobre la seua localització i moviments en un pati lliure).
- Quins jocs es donen i quins materials s'utilitzen en els diferents espais?
- Llistat de jocs/activitats i materials ja existents als patis.
- Són inclusius per a tot l'alumnat (alumnat amb *NEAE, desconeixement de l'idioma)?
- S'està afavorint la coeducació?

- Quins són els principals problemes de convivència que es donen als patis?
- En quins moments ocorren? (temps d'esbarjo matutí, temps d'esbarjo rere menjador...).
- Quines possibilitats de contacte amb la naturalesa hi ha? Són suficients? Com podríem millorar en això?
- Es realitzen activitats per al desenvolupament dels *ODS en els espais exteriors a les aules? Són suficients? Com podríem millorar en això?
- Participa d'alguna manera la resta de la comunitat educativa?
- Quines possibilitats educatives tenen els espais del pati?.
- Com podrien complementar estos espais del pati als aprenentatges actius i el desenvolupament competencial que potenciem des de les aules si s'articularen com a espais d'aprenentatge (en els aspectes abans ressenyats)?

2n fase: Elaboració de la temporalització d'actuacions (alumnat, professorat, famílies, agents externs i col·laboració amb altres centres escolars) i activitats amb l'alumnat:

La idea que perseguim amb este Projecte és crear un espai il·lusionant de participació i que s'involucre tota la comunitat educativa per a aconseguir uns patis inclusius, coeducatius i més naturalitzats. Per tant, requereix temps i espais de formació, posada en comú i reflexió sobre els patis de tots i totes (alumnat, professorat, famílies i altres agents de la comunitat).

A continuació, es presenta una planificació d'actuacions i activitats flexible per als dos cursos de duració del programa, de manera que les actuacions i activitats previstes podran variar en funció de les necessitats, les propostes i els interessos de totes/us les/us implicades/us.

En estos moments, ja tenim formada una Comissió de professorat per a treballar sobre el tema coordinada per una mestra d'infantil del centre i coordinada al seu torn amb la comissió de l'hort escolar. Hem posat en comú la necessitat i la idoneïtat del projecte per a continuar amb l'aplicació de la metodologia i el full de ruta que seguim per a l'actualització i desenvolupament del nostre Projecte Educatiu de Centre (*CCP, Claustre i Consell Escolar) i "somiats" amb l'alumnat sobre els patis que volem i necessitem.

9.1 Cronograma i descripció de les activitats per als dos cursos de desenvolupament del Projecte..

Temporalització d'actuacions i activitats per als cursos 2024/2025 i 2025/2026:

LA PLANIFICACIÓ D'ACTUACIONS I ACTIVITATS *TEMPORALIZADES ENTRE ELS DOS CURSOS DE DURACIÓ DEL MATEIX JA ESTÀ DETALLADA EN LA SOL·LICITUD DE *ÓVICE.

9.2 Període en què es desenvolupa l'activitat.

Com ja s'ha explicat en un apartat anterior, la fase inicial del diagnòstic de la situació i el plantejament de la necessitat en Claustre i Consell Escolar ja s'ha dut a terme per a elaborar el present projecte. La posada en marxa del mateix amb totes les seues actuacions amb el professorat, l'alumnat i les famílies, així com les activitats educatives directes amb l'alumnat està prevista per als pròxims cursos 2024-25 i 2025-26.

9.3 Participants.

El verdader protagonista de l'execució del projecte serà tot l'alumnat del centre com a agent reflexiu, crític i molt actiu tant en la planificació com en la posada en marxa i l'avaluació d'este. A més, amb les activitats educatives que realitzarem paral·lelament (relacionades amb inclusió, coeducació i sostenibilitat-*ODS) l'alumnat podrà apreciar l'amplitud del tema i desenvolupar competències molt valuoses per a la seua formació personal.

La resta de les/us participants som els que seguim a continuació :

- Coordinadora del projecte (mestra d'infantil).
- Equip Directiu del centre
- La resta de la Comissió de patis i espais exteriors: més professorat, famílies i alumnat.
- El Claustre del centre participant (es detalla el professorat participant en l'apartat J).
- Les i els familiars que puga participar en l'execució..
- Agents externs: bàsicament les/us professionals necessàries/us per a la remodelació, membres d'associacions, tècnics d'Ajuntament de Santa Pola, alumnat de *FP de Jardineria i floristeria d'Elx, professionals d'altres centres amb projectes similars).
- I no seria possible sense el suport de l'Administració educativa, que donen viabilitat econòmica i suport a la posada en marxa del projecte.

10.Conclusió.

A través de l'aplicació del Projecte "Somiar desperts – el nostre pati ideal", volem que tota la comunitat educativa estiga implicada en el desenvolupament competencial de l'alumnat, partir dels interessos i opinions dels alumnes i les alumnes, de les seues famílies... I que totes i tots participen d'una manera activa. En definitiva, a través de la transformació dels espais exteriors, volem aconseguir una escola "sense murs", murs que a vegades ens creguem nosaltres i nosaltres mateixes/us. Amb les finestres i les portes obertes a localitat i a la resta del món... Una escola per a totes les persones. Una escola "sense sostres", que es base en la confiança, en el desenvolupament de l'autodeterminació, l'autonomia i la responsabilitat, amb altes expectatives sobre les nostres possibilitats com a comunitat i, sobretot , en la potencialitat del nostre alumnat, de tots i cadascun /a d'ells i elles.

I és que són la futura ciutadania adulta, futurs/as mèdics/as, científics, polítics/as... futurs/as mamàs, papàs... futurs/as mestres i mestres que somiaran de nou i es plantejaran altres metes diferents a les nostres per a continuar transformant i millorant els seus centres i la societat en general.

El Projecte va acompanyat de:

- Vídeo de presentació.
- Declaració responsable, per part de la direcció del centre, d'haver obtingut i tindre sota custòdia els drets d'imatge i so de les persones (alumnat, professorat i membres de la comunitat educativa) que apareixen en els materials audiovisuals que formen part del projecte.
- Pressupost detallat per als cursos 2024-2025 i 2025-2026 i la quantitat sol·licitada a Conselleria d'Educació, Cultura i Esport per al desenvolupament del projecte.
- Cessió de drets de propietat intel·lectual del projecte a la Generalitat .
- Declaració responsable per part de la direcció del centre d'haver informat el claustre i al consell escolar.
- Relació de docents participants en el projecte amb destinació o vacant en el centre, les hores planificades de dedicació de cada docent participant i la relació de tasques específiques a realitzar.
- Compromís de participació del centre en accions futures de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, que contribuïsquen a difondre la innovació educativa.